Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 11. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 17, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 17-го СІЧНЯ 1997 р. Ч. 11. РІК CIV.

Україна розуміє бажання Мадярщини вступити до НАТО

Будапешт. — Міністер закордонних справ Геннадій Удовенко під час своєї дводенної візити до Будапешту сказав 14-го січня, що Київ не виступає проти вступу Мадярщини до НАТО і виявляє розуміння її становища, повідомила УНІАР.

„У Києві НАТО розглядають як альянс демократичних держав, який не загрожує українській державі, і тому з розумінням ставляться до прагнення ряду країн, у тому числі й Мадярщи-ни, змінити власну національну безпеку через вступ до НАТО", — сказав Г. Удовенко на пресконференції після переговорів зі своїм мадярським партнером.

Український міністер відвідав Мадярщину з метою поглиблення двосторонного політичного діялогу і обговорення питань економічного співробітництва як на двосторонній, так і на багатосторонній основі. Під час переговорів з міністром закордонних справ Мадярщини обговорено стан і перспективи двосторонніх відносин, шляхи поліпшення торговельно-економічного співробітництва, питання забезпечення прав національних меншин і проблеми міжнародного життя.

Г. Удовенко зустрівся також з прем'єр-міністром Мадярщини і головою Державних зборів, а також мав виступити з доповіддю перед науковцями Мадярського інституту міжнародних відносин.

На пресконференції з участю мадярського міністра закордонних справ Г. Удовенко високо оцінив підтримку Мадярщиною процесу входження України в європейські та ре-

(Закінчення на стор. 5)

Асистент президента Росії спростував інформацію "Всеукраїнскіх Новостєй"

МОСКВА. — Агентство ІТАР-ТАСС 15-го січня повідомило, що помічник російського президента Дмитрій Рюріков категорично заперечив інформацію, надруковану 14-го січня в газеті "Всєукраїнскіє Новості".

Як уже інформовано, у згаданій публікації цитується лист заступника міністра закордонних справ Росії Сєргєя Крилова до асистента російського президента Д. Рюрікова з пропозиціями дискредитувати Президента України Леоніда Кучму, зфабрикувавши йому звинувачення у "зраді національних інтересів України".

Під час зустрічі з журналістами Д. Рюріков назвав публікацію "брудною і непрофесійною фальшивкою, цілі якої цілком очевидні". Рюріков повідомив, що розмовляв з амбасадором України в Москві Володимиром Федоровим, у якого стаття "Убрать Президента Кучму" викликала дуже негативну реакцію.

За словами Рюрікова, українські правоохоронці повинні співпрацювати з російськими, щоб спільно встановити авторство "листа". У російських експертів, зазначив Рюріков, уже є деякі версії відносно того "хто і чому це зробив".

Асистент президента Російської Федерації висловив певність, що Президент України і міністер закордонних справ "поставляться до публікації належним чином".

(Закінчення на стор. 5)

Державний департамент коментує об'єднання Росії і Білорусі

Вашінгтон. — На прохання російського іформаційного агентства ІТАР-ТАСС Державний департамент ЗСА у спеціяльній заяві виклав свій загальний погляд щодо започаткованого президентом Єльцином об'єднання Росії з Білоруссю.

Між іншим, в заяві говориться: „Ми не виступаємо проти інтеграції, яка здійснюється на добровільній базі, має взаємовигідний характер і не перешкоджає участі держав чи їхніх економічних систем у світовій спільноті націй".

Тим часом в Росії як ліві, так і праві сили активно підтримують курс президента Єльцина на об'єднання Росії і Білорусі. Лідер ліберальних демократів Владімір Жириновський, відомий своєю ненавистю до незалежних держав, що виникли після розпаду СССР, закликав Єльцина до „негайного відновлення союзу".

З висловлювань російських політиків стає ясно, що проковтуванням Білорусі справа не закінчиться. Наприклад, голова Ради федерації російського парламенту Єгор Строєв категорично запевнив, нібито „в усіх слов'янських народів існує тенеція до об'єднання і це є об'єктивним історичним процесом". В такий спосіб готується грунт для виправдання поновної експансії щодо незалежних держав: мовляв, всі слов'яни чекають, щоб ми прийшли і об'єднали їх.

Насправді відомо, що для врятування своєї незалежності слов'янські Польща, Чехія, Словаччина, Болгарія всіма силами прагнуть у НАТО, бо хочуть запевнити свою волю від зазіхань Москви. Щодо Білорусі, то Росія хоче використати її як захисний плацдарм перед поширенням НАТО на схід, а не для того, щоб сприяти виведенню білоруської економіки з кризи.

Ізраїльський кабінет схвалив Гебронський договір

Єрусалим. — Після майже 12-годинного спору та гострих дискусій коаліційний кабінет прем'єр-міністра Беньяміна Нетаняу, у четвер, 16-го січня, голосами 11 до 7 схвалив Гебронський договір. Ізраїльські офіційні чинники завважують, що тепер ізраїльське військо може покинути Геброн вже до кінця тижня.

Договір, що його підписали в ранніх годинах середи, 15-го січня, ізраїльський прем'єр-міністер Б. Нетаняу і палестинський лідер Ясір Арафат, мусить також затвердити парламент Ізраїля. Хоч консервативні депутати дальше протестують проти згаданого договору, то ніхто не сумнівається, що його буде схвалено, бо опозиційна Лейбористська партія буде голосувати з коаліцією прем'єр-міністра Б. Нетаняу.

Після засідання кабінету, одного з найдовших і найбільш бурхливих за його сіммісячне існування, зрезигнував міністер науки Бенні Бегін, син покійного вже колишнього прем'єр-міністра Ізраїля з партії Лікуд Менахіма Бегіна. Він один з найбільш ідеологічно консервативних членів уряду, провадив гостру боротьбу проти Гебронського договору, але коли більшість переголосувала, то він вирішив відійти.

Тим часом, палестинське керівництво включно з кабінетом і членами виконавчого комітету Палестинської визвольної організації вповні підтримали свого провідника Я. Арафата та дали свою згоду на Гебронський договір.

Американський посередник Деннис Росс, від'їжджаючи підкреслив, що Гебронський договір, є першим кроком у правильному напрямі до співіснування. Тут немає переможців, ані переможених, є тільки бажання зрозуміти себе взаємно та зупинити даремне кровопролиття і загибіль невинного населення.

Освіта потребує реформування

Київ. — Учасники кінцевоірічного засідання колегії Міністерства Освіти, що відбулося 14-го січня прийшли до висновку, що Україна повинна суттєво реформувати свою систему освіти, щоб змістити незалежність. демократизацію і ринкові перетворення, повідомила 15-го січня УНІАР.

Участь у підсумковій нараді за 1996 рік брали участь прем'єр-міністер Павло Лазаренко, віцепрем'єр-міністер Іван Курас і керівники біля 30 міністерств та відомств.

На засіданні визнано, що ситуація в системі освіти України за останні два роки погіршилася. Зокрема, кількість дошкільних закладів зменшилася на 2,000, а число дітей, які їх відвідують — майже на одну п'яту. Складною і напруженою залишається ситуація в середніх школах. Наприклад, у ряді областей їх стало менше, а понад 20,000 випускників дев'ятих кляс на початок навчального року взагалі не вчилися. Від 1991 до 1996 року зменшилася на 108 одиниць кількість професійно-технічних закладів, які є певним соціяльним захистом підлітків.

Міністерство Освіти також ствердило, що потрібно зформувати механізм змішаного фінансування системи вищої освіти з тим, щоб частину коштів оплачували студенти. Вища освіта в Україні має потенціял, який майже відповідає рівню освіти провідних европейських країн. Однак він дуже нерівномірний залежно від територіяльного розміщення.

Плянують ввести у використання новий літак

Київ. — Уряд плянує замінити застарілий пасажирський літак АН-24 на новий АН-140, який відповідатиме світовим стандартам, повідомила 13-го січня УНІАР.

На нараді в авіяційному комплексі ім. Антонова, що відбулася з участю прем'єр-міністра Павла Лазаренка, обговорено можливості якнайшвидшого завершення і підготови АН-140 до випробувань.

Передбачається, що новий літак буде мати великий попит у світі, бо значно перевершує свого попередника за вигодами і авіяційними характеристиками. Серійне виробництво літака плянується налагодити на авіязаводі в Харкові і, можливо, в Росії на авіязаводі в Самарі.

Учасники наради також обговорили допрацювання унікального транспортного літака АН-70, випробування якого почалися минулого місяця. АН-70 може злітати з коротких грунтових майданчиків завдовжки 600-900 метрів і перевозити вантажі масою 20-25 тонн на відстань до 3,000 кілометрів. Вже випробувано чотири двигуни цього літака. Перед авіябудівельниками стоїть завдання у найкоротший термін здобути сертифікат авіяційної якости для цього літака.

П. Лазаренко, запевнив учасників засідання, що для будівництва престижевих літаків Уряд зробить все можливе.

Україна і Польща лібералізують торгівлю

Київ. — Під час відвідин Президента України Леоніда Кучми Польщі, запланованих на 23-го січня, обидві країни підпишуть меморандум про заходи щодо лібералізації двосторонньої торгівлі, поінформувала 14-го січня УНІАР, покликаючись на учасників українсько-польських консультацій.

Українська і польська групи, які взяли участь у консультаціях щодо візити Л. Кучми до Варшави, узгоджували програму відвідин і обговорювали стан двосторонніх відносин, повідомлено на пресконференції для українських і закордонних журналістів.

У рамках візити Л. Кучма має також провести переговори з президентом Польщі Олександром Квасневським і одержати нагороду „Оскара" від польського бізнес-клюбу.

На консультаціях обговорено також питання майбутніх візитів прем'єр-міністра України до Польщі та президента Польщі до України.

Учасники консультацій порушили також проблеми інтеграції двох країн в европейські та політичні структури та питання поширення НАТО на схід. Сторони підтвердили те, що Україна і Польща мають однакову точку зору на перспективи розвитку двосторонньої співпраці і однаково оцінюють ситуацію в Центральній та Східній Европі.

В Ню Йорку підготовляється відкриття великої виставки „Велич Візантії"

Ню Йорк. (О. К.). — Тут в Метрополітальному музеї підготовляють на день 11-го березня відкриття великої міжнародньої виставки „Велич Візантії". Виставка, що буде тривати до 6-го липня, обніматиме біля 350 мистецьких творів з-понад 20 держав. У повідомленні про цю рідкісну експозицію сказано, що вперше тут буде показано 20 мистецьких творів з шістох музеїв України, які будуть творити найбільшу цінність цілої вистави. Український Уряд погодився випозичити свої найбільші скарби візантійського мистецтва середньовічного Києва та інших міст.

Софійський національний архітектно-реставраційний заповідник випозичає чотири великі мозаїки, які уціліли під час воєнних заверюх XX століття в катедрі Михайлівського Золотоверхого Монастиря і ще ніколи не були поза Києвом. Інші цінності візантійського мистецтва позичені із Національного Музею Мистецтва, Національного Музею Історії України та інших.

Усі ці мистецькі цінності ніколи не були виставлені поза Україною, тому їхнє перевезення до Ню Йорку дає вимкову можливість бачити їх ши-

(Закінчення на стор. 5)

Диякон Степан — мозаїка з Михайлівського Золотоверхого Монастиря в Києві із 1108–13 років. Світлина позичена з Метрополітального музею в Ню Йорку.

(Фото: Брус Вайт).

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КВИТИ ДЛЯ Л.КРАВЧУКА

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма 11-го січня привітав колишнього Президента України Леоніда Кравчука з днем народження. Л. Кучма високо оцінив ролю і внесок свого попередника у будівництво суверенної, незалежної України, назвавши Л. Кравчука далекоглядним і розважним політиком. За словами Президента Кучми, досвід Л. Кравчука служить справі становлення і утвердження українського суспільства. Кучма побажав Л. Кравчукові здоров'я, наснаги та успіхів у громадсько-політичній діяльності на благо України. Від імени голови держави квити Леонідові Кравчукові вручив голова президентської Адміністрації Євген Кушнарьов.

МІСТО ПОТРЕБУЄ РЕФОРМ

МИКОЛАЇВ. — Тут 10-го січня у приміщенні Миколаївської Міської Ради відбулися збори з участю керівників районів, депутатів українського парляменту і громадськости міста. Обговорено необхідність створення управлінського механізму з урахуванням інтересів міста і держави, міста і відомства, міста і міського району, міста і його мешканців. Депутат Юрій Запорожець, член Тимчасової спеціяльної Комісії Верховної Ради України з виправцювання міського законодавства, зазначив, що активізація міських реформ набула додаткового імпульсу після ухвалення в першому читанні закону про місцеве самоврядування. Учасники зборів ухвалили звернення до громадськости міста, у якому зформулювали мету і завдання міської ініціятиви. У зверненні міститься заклик надсилати цікаві пропозиції, які сприяли б упорядкуванню і поліпшенню життя й діяльности міста.

ПЕРЕНЕСЕНО ЗУСТРІЧ КЕРІВНИКІВ ДЕРЖАВ СНД

КИЇВ. — Виконавчий секретар СНД Іван Коротченя повідомив, що зустріч керівників держав СНД на прохання президента Росії Бориса Єльцина із 17-го січня перенесено на 30-31-го січня. Російські засоби масової інформації оприлюднили висновки кремлівських лікарів, які вважають стан здоров'я Б.Єльцина задовільним і висловили певність, що він зможе взяти участь у зустрічі керівників держав СНД наприкінці січня та в зустрічі з керівниками Европейського Союзу 4-го лютого.

РУХ І МЕДЖЛІС ТВОРЯТЬ БЛЬОК

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут відбулася нарада Меджлісу кримськотатарського народу. Участь взяли представники регіональних організацій Меджлісу, депутати Верховної Ради України, Верховної Ради Криму та місцевих рад автономії, які представляють татарське населення Криму. На нараду були запрошені і представники Народного Руху України та інших національно-демократичних організацій. Голова Секретаріяту НРУ Вячеслав Коваль у своєму виступі запропонував створити передвиборчий бльок. Він також запросив представників Меджлісу до участи у всеукраїнському вічі демократичних сил 22-го січня в Києві. По закінченні наради відбулися попередні консультації з питання створення спільного бльоку українських і татарських демократичних сил на виборах до Верховної Ради та до місцевих рад. Від кримських татар у консультаціях взяли участь Мустафа Джемільов, заступник голови кримського парляменту Рефат Чубаров, депутати Криму і члени Меджлісу Надір Бекіров та Лілія Буджурова.

РИМ БЛАГОСЛОВИВ НОВЕ ПРИЗНАЧЕННЯ В УГКЦ

ЛЬВІВ. — Апостольський престол у Римі дав згоду на призначення єпископа-помічника Львівської Епархії Української Греко-Католицької Церкви Василя Медвита візитатором для віруючих УГКЦ у п'ятьох країнах Середньої Азії: Казахстані, Киргизстані, Узбекистані, Таджикистані та Туркменістані.

ВИРІВНЮЮТЬ БОРГИ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Енергопостачальні організації Міністерства Енергетики та Електрифікації України отримали повідомлення, що Уряд Росії погасив заборгованість російської Чорноморської фльоти за електроенергію. Як сказано в телеграмі, що надійшла на адресу заступника командуючого російської фльоти Геннадія Сучкова зі штабу ВМФ Росії, борги вій-ськових моряків за спожиту електроенергію сплачено шляхом взаємозаліку. Незабаром передбачається сплатити Україні також 19 блн. рублів боргу за комунальні послуги.

ЗАТВЕРДЖЕНО ПЛЯН РОЗМІЩЕННЯ АКЦІЙ

КІРОВОГРАД. — Фонд Державного Майна України затвердив уточнений плян розміщення акцій Добровеличківського цукрового заводу, що в Кіровоградській області. Всього передбачається продати 36.1 млн. акцій номіналом 0.25 гривні: 51 відсоток мають придбати сільськогосподарські виробники; 18 відсотків акцій буде продано за гроші інвестора; 7.42 відс. акцій придбають на пільгових умовах працівники заводу; 1.26 відс. акцій зможуть придбати пенсіонери; у державній власності залишиться 22.23 відс. акцій.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 14-ГО СІЧНЯ, республіканський губернатор Ню Джерзі Кристин Тодд-Вітман у своїй 50-хвилинній промові про стан нюджерзького стейту в першу чергу підкреслила всі позитиви урядування своєї адміністрації та зробила важливі обіцянки на майбутнє. Найперше пригадала мешканцям стейту про зменшення нею податків і справлення вимог загальної освіти в цілому стейті та приобіцяла обнизити рати автомобільного забезпечення, котрі, до речі, є найвищими в країні. Вона відразу підкреслила, що це буде важке завдання, котрого їй не вдалося осягнути досі, але це надальше залишається головною її метою. Демократи, як і годиться, скритикували її виступ, заявляючи, що в ньому не було конкретних плянів тільки започаткування передвиборчої кампанії.

У СВІТІ

КІЛЬКА ТИЖНІВ ТОМУ швайцарський уряд видав зарядження до своїх банків зберігати будь-які документи з часів Другої світової війни, а зокрема тих, які мають причетність до їхніх трансакцій з нацистською Німеччиною. Яке ж було здивування, коли охоронець безпеки одного швайцарського банку зупинив нищення документів саме з того часу, включно з документами, в яких ідеться про „примусове авкціонування" нерухомостей в 1930-их роках у Берліні. Цей банк, який є головним прицілом слідства у справі щадничих жидівських конт під час Другої світової війни, про котрі їхні нащадки не можуть отримати будь-яких інформацій, негайно скликав пресову конференцію та оправдувався за цей недогляд і рівночасно підкреслив, що ці документи не мають відношення до згаданого зарядження уряду.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Президента обсіли клопоти

Минуло чотири місяці від перемоги Билла Клінтона на президентських виборах 1996 року, однак може скластися враження, що передвиборча кампанія щойно розпочалася. Якщо протягом попередньої чотирирічної каденції Б. Клінтона праві коментатори та республіканські законодавці ні на мить не полишали його з так званим Вайтвотерґейтом, то тепер центром уваги засобів масової інформації стали звинувачення Президента і його найближчого оточення в іншому: у виборчих змаганнях з республіканцями демократи скористалися фінансами з не зовсім чистих джерел.

Масла у вогонь критики Білого Дому підлили два відкриті прокуратурою слідства: одне в справі збирання виборчих фондів крайовим комітетом Демократичної партії, і друге — в справі порушення правил збирання внесків Фондом правничої оборони Президента і його дружини Гілларі Клінтон. Закиди в другій справі зачіпають безпосередньо і Билла Клінтона, котрий особисто запровадив систему винагороди спонзорів, і тепер не може сказати, ніби не знав про дії своїх підлеглих. Сьогодні порівняно небагатьох цікавлять його минулі губернаторські справи. Йдеться про закиди першій державній особі в корупції та, отже, скандал для Президента може виявитися набагато небезпечнішим від Вайтвотерґейту. Поперше, сама справа, як то кажуть, є зовсім теплою, а закиди небезпідставні і неважкі для зрозуміння; по-друге, підозри лягають на самого господаря Білого Дому і його найближчих співпрацівників. Тепер цю справу роздувають не опоненти-республіканці, а засоби масової інформації. Словом, до кінця цього року "тонкощі" фінансування демократів під час виборів мають всі підстави стати головною політичною проблемою для Президента і його Адміністрації.

Деякі клопоти Президента, про які ведемо мову, почалися з передвиборчого виступу в Ню Мексико головного його суперника в змаганні за президентський пост, республіканця Роберта Дола, який вперше тоді оскаржив Билла Клінтона в тому, що той дозволяє "корумпування З'єднаних Стейтів з закордону". Хоч і бракувало доказів для подібного оскарження, підставою для заяви республіканського претендента на Білий Дім стали 140,000 долярів, зібраних у буддійському храмі в Каліфорнії, що заборонено правом з огляду на його релігійний статус. І хоч відтак буддисти пояснювали, що йшлося про внески від окремих осіб, котрі тільки користали з адреси храму, це не сприйнялося серйозно. Республіканці домагалися, щоб були повернені й 400,000 долярів, отриманих демократами від осіб, причетних до індонезійського бизнесу. За цей даток, буцімто, Адміністрація Президента Клінтона віддячилася режимові президента Сугарто, прикривши очі на його репресії проти опозиції та визвольного руху в Індонезії. Демократична партія повернула 250,000 долярів, які вніс один з концернів Південної Кореї. Крайовому комітетові демократів довелося відлучити одного зі своїх функціонерів, Джана Гвонга, від збирання фінансів на виборчу кампанію і звернутися до Федеральної виборчої комісії про перевірку сумнівних вплат. Гвонг вперто відмовлявся пояснити справу, тим самим поглибивши підозри так до своєї особи, як і до самої збірки фінансів. Загалом згаданий Фонд правничої оборони Президента постановив відмовитися від 640,000 долярів. Директор фонду Майкл Кардозо визнав, що спосіб переказування грошей подружжю Клінтонів (котре тепер адвокатам, які захищають його у вияснені вайтвотерґейтської та деяких інших справ, винне вже понад 2 млн. дол.) є підозрілим і змушує до недвозначних роздумів. За словами М. Кардозо, Президент Билл Клінтон визнав розумним рішення фонду не приймати, від кого б то не було, неперевірених внесків.

Як переконує попередній досвід, в другій каденції президенти ЗСА завжди мали менші можливості. Особливо тоді, коли вони ставали об'єктом посиленої уваги та критики. Теперішня каденція Билла Клінтона не є вийнятком. Тим більше, що закиди, про які згадувалося вище, не додають йому авторитету, а це ще більше утруднює проходження в Конгресі Президентових ідей та концепцій дальшого розвитку держави. Поле діяльности для Президента, який мав би впровадити З'єднані Стейти в XXI століття, безсумнівно, широке, і все на ньому важливе й недругорядне. От тільки б впоратися з клопотами, які обсіли людину сьогодні...

Осип Труш

РОСІЯ ПОВИННА НАСЛІДУВАТИ УКРАЇНУ

З такою пропозицією вийшов американський генерал Едвард Л. Ровні (Edward L. Rowny) з приводу призначення нового секретаря Державного департаменту Медалин Олбрайт Президентом Клінтоном. Сам генерал має довголітній досвід як спеціяльний дорадник у справах роззброєння в адміністраціях президентів Реґена й Буша.

Ген. Ровні вважає, що Україні, яка скоро виконавши договір про роззброєння належиться подяка за теке солідне дотримання точок договорів Старту-1 і 2, і за передання Росії для знищення тактичної і далекого засягу ядерної зброї. На його думку, це повинно бути прикладом, вказівкою, щоб і Росія дотримувалася договорів, які вона підписує, і почала зменшувати свої арсенали ядерної і звичайної зброї.

Очевидно, що пропозиції генерала мають сенс, щоб світ нарешті позбувся катастрофальних загроз ядерної зброї. Та, однак, інакше думає Росія, бо вже недавно заявила, що Старт-2 не буде виконувати, тому що він є на користь ЗСА, бо в остаточному результаті Росія мала б 45 ракет менше. Тому Старт-2 її не зобов'язує, доки не буде наладнання на базі рівности для обох сторін.

Та не тільки Росія не бажає позбутися чи обмежити свою ядерну зброю, але в парі з нею ряд держав збільшують свої ядерні озброєння. Не є вже таємницею, що Китай, Індія, Пакістан, Ірак, Іран, Ливан і Ізраїль є в різних стадіях розбудови ядерної зброї. Це все мотивується різними арґументами, що мовляв, потрібно ядерної енерґії для розбудови економіки даної держави, але рівночасно з тим побічними дорогами пояснюють, що це є зумовлене стратегічними мотивами, щоб захистити себе мілітарно і свою політичну позицію у ґльобальному контексті, чи, іншими словами, мати у своїх руках стратегічну карту для підсилення своєї позиції в міжнародній політиці. Так воно й водиться, що хто має цю стратегічну карту, з ним більше рахуються. Такий стан є домінуючою стратегією під сучасну пору.

Нав'язуючи тепер до похвал Україні, що їх висловив ген. Ровні, слід зважити, що ці похвали з однієї сторони дали Україні моральний козир для швидшої і так потрібної їй економічної допомоги ЗСА і Заходу, але, з другої сторони, зробили її майже безборонною перед російською небезпекою, бо Україна позбулася цієї стратегічної карти, і це привело в оборонній сфері до послаблення України й її мілітарного потенціялу.

Немає тепер сумніву, що передання ядерної зброї без належної ґарантії чи фінансової винагороди не принесло Україні жодної користи, а навпаки, серйозно зменшило її мілітарну спроможність для своєї оборони. І тому вже з короткої перспективи часу можна прийти до висновку, що процес передання Росії ядерної зброї, а особливо далекого засягу, потрібно було проводити повільніше, а коли мова про тактичну, то частину її задержати як стратегічну карту до того часу, коли будуть домінувати кращі економічні обставини. А за той час належало реорганізувати Збройні Сили України, українізувати їх, бо сьогоднішний стан війська України, по п'ятьох роках державної незалежности, набагато не змінився відтоді, коли СССР перестав існувати. Про незадовільний стан армії можна б багато дискутувати, але за нього несуть відповідальність Уряд, Верховна Рада, що не зуміли забезпечити Збройні Сили належними фондами, щоб зміцнити їхній бойовий потенціял. Наприклад, сумно читати висліди опитування серед старшин армії, де 57 відсотків ствердили, що українському війську тепер не під силу виконати свої оборонні зобов'язання.

Багато надії покладається на те, що коли Україна стане членом НАТО, то це зміцнить її оборону. На це треба надіятися, але не забувати, що це все є у дуже далекій перспективі і тяжко передбачити, чим воно закінчиться, коли Росія всіми засобами перешкоджає НАТО просунутися на Схід, а тим більше, коли йдеться про самостійні держави, які ще недавно належали до СССР. У цій ситуації для України, яка безпосередньо є на прицілі російської імперіялістичної експансії, є доцільним звернути пильну увагу на проведення ґрунтовної реформи своєї військової структури, на перевиховання військового персоналу, щоб він був спроможний захистити суверенітет і територіяльну цілісність України.

Володимир Жила

Де є надія, там буде й щасливе майбутнє

Олесь Доній (автор та упорядник), „Студентська революція на граніті: Фотоальбом". „Смолоскип" — „Тріюмф", Київ, 1995, 129 стор., ціна: 30 ам. дол., 40.50 кан. дол.

II

Незважаючи на осінній холод, „мармурові плити площі, — говорив Олег Наворенський, учасник голодування, студент із Івано-Франківського, — не здавались холодними, бо жевріли на них червоні гвоздики, палахкотіли троянди, біліли хризантеми. Мабуть, нікому з нас в житті не дарували стільки квітів, ніким так турботливо не опікувались..."

В Україні почалась хвиля виходу з КПСС. Про свій розрив з Компартією заявив також найвидатніший з повоєнних українських письменників Олесь Гончар. Він мовив: „Душа моя всі ці дні з голодуючими студентами. Я не міг в інший спосіб виявити їм почуття своєї солідарности..."

Тим часом атмосфера в парляменті стала сильно загострюватись. Л. Кравчук все ж таки поставив питання про включення у порядок денний сесії обговорення студентських вимог, але на відкритому голосуванні рішення не прийнято (за — лише 161 голосів). З цього приводу Віталій Масол з полегшенням зітхнув, а народному депутатові академікові Ігореві Юхновському вихопилося: „Ми програли. Це початок кінця". Розчаровані народні депутати заявляли, що „вони приєднаються до вимог голодуючих студентів і оголошують про свою участь у голодівці-протесту з 10-го жовтня".

Рятуючи ситуацію, Рада представників голодуючих студентів та Координаційна рада Української Студентської Спілки проголосила з 15-го жовтня студентський страйк. У листівці повідомляли: „Об 11-00 всі до нас, на Майдан Незалежности! Всі на страйк! Всі на маніфестацію! Підтримуйте вимоги голодуючих!"

Газета „Молода Ґвардія" з 17-го жовтня 1990 року писала: „Обійшлося без інцидентів, але треба було бачити, як попадали на землю знесилені голодівкою студенти, як жадібно пили, відновлюючи сили, окріп... Змарнілі обличчя, потріскані губи не скоро забудеш..."

У цей критичний час з усіх куточків України надходили повідомлення. Страйки, демонстрації, віча, масові виходи з Компартії. Телеграми і листи летіли до Києва „за єдиною адресою: Київ, голодуючим студентам". У кількох містах республіки, як підтвердили органи внутрішніх справ, почали створюватись студентські наметові містечка, на зразок київських. Там також було оголошено голодування. Скрізь можна було почути гасло: „Україні — волю!" Вночі з 15-го на 16-го жовтня було утворено друге „містечко свободи". Таким чином у Києві стали діяти два студентських „вулкани": один на Хрещатику, а другий — біля стін Верховної Ради.

17-го жовтня усі нетерпеливо очікували вечірнього засідання Верховної Ради, що мала прийняти постанову про розгляд вимог студентів, які проводили голодування в Києві від 2-го жовтня 1990 року. За постанову проголосувало 314 депутатів, а проти 38. Це була велика перемога, коли врахувати, що „всі спроби політичних зрушень останніх років закінчувались фіяско. Мітинґи, демонстрації, звернення — наче горох об стіну, не могли пробити китайські мури твердокам'яних більшовиків при владі". Постанова з 17-го жовтня — перша перемога.

„Студентська революція на граніті: фотоальбом" — книга великого формату, має фотомистецьку тверду обкладинку, надрукована на крейдяному папері, без значних друкарських огріхів. Книга ілюстрована багатьма документами, спогадами учасників голодування, фотоілюстраціями (66 кольорові та 135 біло-чорні).

Підсумовуючи цю історичну книгу, хочемо ствердити, що в ній розпо-

(Закінчення на стор. 5)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

О. Субтельний про Бабин Яр і „українсько-польську різанину"

В статті „Музика старої дати" („Свобода", 21-го грудня 1996 року) Олексій Коновал, між іншим, цитує або переповідає зі статті народного депутата України Миколи Кириченка „Ми повинні знати правду" два місця, де той, покликаючися на книжку Ореста Субтельного „Україна: історія" (Видавництво „Либідь", 1991 рік), зводить наклеп на ОУН і УПА. „Бойовики ОУН, — пише в своїй статті М. Кириченко, — вірно служили Ґестапо. Із 1,200 карателів, що розстрілювали мирних радянських громадян в Бабиному Яру, 800 були оунівці з жовто-блакитними пов'язками". А в іншому місці М. Кириченко, за словами О. Коновала, пише, що УПА на Волині вирізала від 60,000 до 80,000 поляків.

О. Коновал пише, що він сумнівається, щоб О. Субтельний так писав про націоналістичний рух і про УПА, але, не маючи цієї його книжки, не може перевіри-ти твердження М. Киричен-ка, і думає, що О. Субтель-ний сам вияснить цю справу.

Я, на щастя, маю книжку „Україна: історія" О. Субтельного і з цікавости перевірив у ній Кириченкові твердження. Знайшовши в ній розділ „Нацистська влада на Україні", в якому автор розповідає про жахливий нацистський терор в Україні та винищення її жидівського населення, побачив, що там є тільки одне речення про Бабин Яр і нема жодної згадки про „карателів-оунівців". „У Києві, — пише О. Субтельний, — за якихось два дні було вбито близь-ко 33,000 чоловік". Коли ж іде про від 60,000 до 80,000 поляків, яких, за словами М. Кириченка, вирізала на Волині УПА, О. Субтельний цього не твердить, а тільки інформує, що таку цифру подають польські джерела. В підрозділі „Українсько-польська різанина" він подає причини „надзвичайно жорстокого конфлікту із поляками на мішаних українсько-польських землях Волині, Полісся та Холмщини" і додає: „За польськими джерелами, на Волині за 1943-1944 роки українці, й насамперед загони СБ (Служби Безпеки ОУН), вирізали 60 80,000 польських чоловіків, жінок і дітей. Українці ж стверджують, що різанина їхнього народу розпочалася раніше, у 1942 році, коли поляки знищили кілька тисяч українських селян у переважно польських районах Холмщини, а згодом продовжувалася у 1944-45 роках серед безборонної української меншости на захід від ріки Сян".

Мені здається, що ОУН і колишні вояки УПА повинні не тільки спростувати наклеп депутата Кириченка, але і притягнути за це його до судової відповідальности.

Адольф Гладилович
Монтреаль, Кве.

Кілька запитів

Прочитавши вдумливу і добре досліджену статтю Івана Гвозди „Україна в небезпеці" (числа 3, 4 з січня), що розглядає амбіції Росії окупувати Україну через її „Ахіллеву п'яту" — Крим, хотів би в тій справі поставити кілька реторичних запитів.

Коли Україні не загрожувала небезпека з боку її північного сусіда? Хто з провідних кіл Росії прийняв за „чисту монету" проголошення незалежности України в 1991 році? Чи владні структури України усвідомлюють собі ту небезпеку (недавно президент Л. Кучма запропонував змінити законопроєкт про виведення російських військ з української території на виведення „чужоземних військ")? Які потрібні ще докази, щоб переконатися в байдужості, безвідповідальності і хаосі в усіх ділянках господарського, громадського і політичного життя в Україні?

Відносно пропозиції автора оновити співпрацю між материком і діяспорою, мені здається, що маємо до діла з основними розходженнями візії України. Тоді коли колишні партократи — партія влади проповідують ідею безідейної України („національна ідея не спрацювала"), ми в діяспорі обстоюємо становище, щоб Україна була українською і в тому намірі готові співдіяти. Минув час евфорії, минув також час беззастереженої підтримки офіційних кіл України.

Юрій Ганас
Гамилтон, Онт.

Д-р Тамара Булат

БЕЗ ОХРАНКИ І НКВД

(Відзначення 130-ої річниці від дня народження Михайла Грушевського)

IV

Директор Українського Дослідного і Документаційного Центру Українського Інституту Америки проф. Тарас Гунчак порушив питання суспільно-політичних концепцій М. Грушевського в 1917-19 роках, зміни поглядів М. Грушевського від федералізму до автономії, еволюцію тактики Грушевського-діяча, відповідального за стан і статус нової України. Доповідач також дуже логічно показав, як через призму суб'єктивного чинника (цілеспрямований вогонь більшовиків, зокрема армії московського генерала Муравйова, на знищення усього, що було пов'язане з іменем і діяльністю Грушевського) вияскравлювалася для сучасників жорстока правда про розпочатий терор, спрямований проти всього українського. Цікавим було повідомлення проф. Т. Гунчака про знайдений ним в єрусалимському архіві раритетний примірник журналу „Свободный Союз", де йшлося про з'їзд народів, який відбувся у Києві (вересень 1917 року) і де М. Грушевський недвозначно висловив свою відданість ідеї федералізму рівних держав, розглядаючи це питання не як реґіональне, а як майбутнє цивілізованої Европи.

Д-р Олександер Домбровський презентував книгу Любомира Винара „Михайло Грушевський, історик і будівничий нації" (Київ, 1996. В-во імені Олени Теліги), опубліковану до ювілею великого українця Національною Академією Наук України та Українським Історичним Товариством.

Не без хвилювання слухали присутні розповідь одного з найдосвідченіших дослідників давньої історії України про епізод із його власного життя. Це була хвилинна згадка про подію, що трапилася 62 роки тому. Молодий тоді О. Домбровський, підходячи до будинку НТШ у Львові, побачив вивішений чорний прапор. Стривожений, запитав у директора бібліотеки Дмитра Дорошенка, що сталося. У відповідь почув: „Грушевський..." Спазм перехопив його горло, друге слово вимовив по павзі: „...Помер".

Дослідникам доведеться, мабуть, ще довго шукати документи, щоб показати, якою смертю пішов із життя Михайло Грушевський.

Тамара Булат повідомила читачів про щойно видану київським Видавництвом „Україна" науково-документальну книжку „Михайло Грушевський і ГПУ-НКВД. Трагічне десятиліття: 1924-1934" Володимира Пристайка і Юрія Шаповала. До цієї книги, побудованої на унікальних, раніше закритих архівних матеріялах, звертатимуться не лише грушевськознавці, але й історики, політичні науковці, дослідники соціяльно-політичних дисциплін. Друга частина книги — це лише приголомшуючі документи, які зберігалися в архівах ГПУ-НКВД.

Десять років, від 1924 року, коли Грушевський повернувся в Україну, і до самої смерти за ним був встановлений таємний нагляд. Вчений не мав змоги працювати відповідно до своїх творчих можливостей в Українській Академії Наук. На нього зводили наклепи в пресі і в таємних повідомленнях приставлених ГПУ та НКВД спеціяльних наглядачів. Робили з великого вченого-академіка „буржуазного націоналіста", злочинця, якому, мовляв, місце тільки у в'язниці. Розпорядження про арешт, протоколи допитів, перлюстрація особистого листування — це беззастережне підтвердження знущання і приниження, якого зазнав Грушевський. Зкопійовані і подані у книжці як ілюстрації формуляри й кримінальні справи, заведені на Грушевського, розкривають узурповані методи „державотворення" червоних диктаторів. Не можна без обурення і гніву читати протоколи допитів вченого, який мусів на себе зводити наклеп, хоч далі знайшов мужність відмовитися від сказаного під тортурами.

Про нові пріоритети українознавства на сучасному етапі говорив директор Українського Наукового Інституту при Гарвардському Університеті д-р Роман Шпорлюк. Україну як нове явище вивчають молоді докторанти неукраїнського походження. То не дивно, бо кожне покоління вибирає з історії давньої і сучасної те, що для нього найактуальніше. Порушуючи проблеми, пов'язані з Михайлом Грушевським і його ставленням до зв'язків України і Росії, України і Польщі, доповідач наголосив на необхідності бачити речі в міжнародному контексті і в певному часовому відтинку доби. Розглядаючи, наприклад, питання усунення польського впливу в Галичині і об'єднання всіх українських земель в першій половині 1920-их років як можливе, М. Грушевський, зрозуміло, зняв таку постановку геополітичної проблеми вже в кінці 1920-их років. Але ця проблема інтеґрації галицьких і великоукраїнських земель турбувала нашого історика ще від 1906 року (стаття „Україна і Галичина"). Боячись, щоб Україна не розпалася на дві окремі нації, він закликав до енерґійної праці, щоб інтеґрувати дві частини України. „Грушевський, — сказав д-р Шпорлюк на закінчення своєї глибоко осмисленої аналітичної тези, — не був етнографічним детерміністом, він був народником, він не був фанатиком етнографії і вважав, що культурна робота, політика — це свідома діяльність".

Наступним доповідачем на конференції був молодий вчений-славіст із Колюмбійського університету Віталій Чернецький (він заступив оголошеного в програмі д-ра Олександра Мотиля, заступника директора Інституту Гаррімана Колюмбійського університету). Д-р Чернецький розповів про розвиток українознавства в Колюмбійському університеті, починаючи від 1940-их років; про сучасний стан розвитку української літератури і мовознавства; про конференції і презентації книжок; про майбутні семінари, в яких приділятиметься увага концепції української літератури М. Грушевського.

(Закінчення буде)

СВ. П. ПРОФЕСОРИ УВУ

(неповний список)

НА ФІЛОСОФСЬКОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

Д-р Петро Андрієвський: Біологія і Зоологія
Проф. Дмитро Антонович: Історія мистецтва
Д-р Агенор Артимович: Класична Філологія
мгр. Василь Біднов: Історія ук. церкви
Д-р Володимир Безушко: Педагогіка
Д-р Леонід Білецький: Українська література
Д-р Іван Борковський: Археологія
Д-р Михайло Брик-Девятницький: Історія України
Проф. Григорій Ващенко: Педагогіка
Д-р Василь Вергун: Українська література
Д-р Евген Вертипорох: Хемія
Д-р Ілля Витанович: Нова історія
Д-р Михайло Вєтухів: Генетична біологія
о. Д-р проф. h.c. Августин Волошин: Педагогіка
Д-р Полікарп Герасименко: Хемія
Д-р мед. Іван Горбачевський: почесний проф. — Хемія
Д-р Михайло Гоцій: Історія укр. мистецтва
Проф. Володимир Державин: Загальне мовознавство
Лект. Софія Дністрянська: Німецька мова
Д-р Мирон Дольницький: Географія
Д-р Дмитро Дорошенко: Історія України
Д-р Володимир Залозецький: Історія мистецтва
Д-р Олександер Іванов: Психологія
Д-р Петро Ісаїв: Всесвітня історія
Д-р Кость Кисілевський: Українська філологія
Д-р Пантелеймон Ковалів: Слов'янська філологія
Д-р Олександер Колесса: Почесний проф. катедри Української мови і літератури
Д-р Андрій Коцевалов: Клясична філологія
Д-р Зенон Кузеля: Етнографія
Д-р Микола Кулицький: Картографія
Д-р Олександер Кульчицький: Психологія
Д-р Петро Курінний: Археологія
Д-р Борис Крупницький: Історія України
Лект. Вячеслав Липинський: Історія Хмельниччини
Д-р мед. Борис Матюшенко: Гігієна
Д-р Михайло Міллер: Археологія
Д-р Михайло Міщенко: Експериментальна психологія
Д-р Іван Мірчук: Філософія та історія культури
Лект. Марія Мірчук: Англійська мова
Проф. Володимир Міяковський: Українська література
Д-р Симон Наріжний: Історія сходу
Лект. Марія Носкова: Чеська мова
Д-р Домет Олянчин: Історія
Проф. Андрій Ольхівський: Музикологія
Д-р Олександер Орлов: Мінералогія і петрографія
Д-р Іван Панькевич: Українська мова і література
Д-р Павло Пархоменко: Фармацевтична хемія
Д-р Ярослав Пастернак: Археологія
Д-р Евген Юліян Пеленський: Українська література
Проф. Олекса Повстенко: Мистецтво України
Д-р Юрій Полянський: Геологія
Д-р Наталія Полонська-Василенко: Історія України
Д-р Іван Раковський: Антропологія
Д-р Іван Розгін: Біологія
Д-р Степан Рудницький: Географія
Д-р Юрій Русов: Зоологія
Д-р Микола Сабат: Грецька мітологія і театр
Лект. Марія Славінська: Англійська мова
Проф. Федір Слюсаренко: Антична історія
Д-р Володимир Січинський: Мистецтво України
Д-р Роман Смаль-Стоцький: Мовознавство
Д-р Степан Смаль-Стоцький: почесний проф. катедри Української мови і літератури
Д-р Михайло Соневицький: Грецька мова
Д-р Іван Станкевич: Кривицька (білоруська) філологія
Д-р Федір Стешко: Музикологія
Д-р Василь Стецюк: Клясична філологія
Д-р Маркіян Терлецький: Всесвітня історія
Лект. Марія Томашевська: Латинська мова
Д-р Осип Турянський: Індоевропейське мовознавство
Д-р Панас Феденко: Історія України
Проф. Дмитро Чижевський: Філософія і мовознавство
Д-р Левко Чикаленко: Археологія
Д-р Степан Чорній: Українська література
Проф. Федір Швець: Геологія
Проф. Олекандер Шульгин: Всесвітня історія
Д-р Лідія Шульгин: Французька мова
Д-р Вадим Щербаківський: Археологія
Д-р Осип Андрушків: Математика
Д-р Олекса Воропай: Етнографія
Д-р Сергій Крашенніков: Біологія
Д-р Григорій Крук: Мистецтво
Д-р Володимир Кубійович: Географія
Д-р Емануель Райс: Порівняльна література
Д-р Богдан Феденко: Історія України
Д-р Ґеорг Штадтмюллер: Історія Сходу Европи

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА І СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

Проф. Опанас Андрієвський: Цивільне право
Д-р Олександер Баранів: Римське право
Проф. Сергій Бородаєвський: Кооперація
Проф. Сергій Буткевич: Карне право
Проф. Микола Васильїв: Політична економія
Д-р Олександер Гайманівський: Право і історія українського права
Д-р Теодот Галіп: Карне право
Проф. Іван Ганицький: Економія
Д-р Степан Гик: Криминалістика
Інж. Роман Гойдиш: Книговодство
Проф. Василь Гришко: Історія українського права, цивільне право
Інж. Роман Димінський: Економічна політика
Д-р Станислав Дністрянський: Цивільне право
Проф. Віктор Доманицький: Соціологія, агр. пол.
Д-р Сократ Іваницький: Міжнародне право
Проф. Іван Кабачків: Політична економія
Д-р Дмитро Коропатницький: Карне право і самоврядування
Д-р Михайло Коржан: Церковне право
Проф. Ростислав Лещенко: Історія укр. права
Д-р Павло Лисяк: Економічна теорія
Д-р Михайло Лозинський: Міжнародне право
Проф. Кость Лоський: Римське право
Проф. Олександер Лотоцький: Церковне право
Проф. Олександер Мицюк: Політична економія
Проф. Олексій Одарченко: Торговельне і фінансове право
Проф. Лев Окіншевич: Історія укр. права і філософія права
Д-р Василь Орелецький: Міжнародне право
Інж. д-р Кость Осауленко: Економічна політика
Д-р Юрій Панейко: Адміністративне право
Д-р Антін Перегнівець: Цивільний процес
Д-р Володимир Старосольський: Політичне право
Д-р Матвій Стахів: Державне і адміністративне право
Д-р Юрій Студинський: Історія господарства і екн. доктрин
Д-р Володимир Тимошенко: Політична економія
Д-р Юрій Фединський: Цивільне право
Д-р Евген Храпливий: Теорія і історія кооперації
Інж. проф. Василь Чапля: Торговельне і вексельне право
Д-р Микола Чубатий: Церковне право
Проф. Сергій Шелюхин: Карне право
Проф. Лев Шрамченко: Статистика
Проф. Федір Щербина: Статистика
Д-р Іван Юзич: Основи американського судівництва
Проф. Олександер Юрченко: Чинне право в Україні
Д-р г.к. Андрій Яковлів: Цивільне право і цивільний процес
Д-р Богдан Кордюк: Економічна географія
Д-р Борис Левицький: Соціологія
Д-р Юрій Рибаков: Цивільне право
Д-р Тимофій Сосновський: Фінансова наука
Проф. Борис Вітошинський: Міжнародне право
Проф. о. Іван Гриньох: Історія Східньої церкви
Проф. Евген Лащик: Філософія

Office Address:
UFU Foundation, Inc.
43 St. Mark's Place
New York, N.Y. 10003

Mailing Address:
UFU Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N.Y. 10276

Tel. (212) 353-3029
Fax (212) 260-5408

Матеріяли зібрав і упорядкував проф. Петро Гой, голова Фундації УВУ.

В 75-ті РОКОВИНИ ІСНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (УВУ) ВІДБУДУТЬСЯ В БІЛЬШИХ МІСТАХ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ

СІЧЕНЬ, 1921

СІЧЕНЬ, 1997

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ І ПАНАХИДИ

ЗА СПОКІЙ ДУШ СВ. П. СПОЧИЛИХ ТВОРЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ, МЕЦЕНАТІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІЇВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, І ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ НАУКИ — ВІДБУДУТЬСЯ В ОСТАННЮ НЕДІЛЮ В СІЧНІ 1997 Р.

СВ. П. РЕКТОРИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1-ий ряд зліва: Ол. Колесса, Ст. Дністрянський, Ів. Горбачевський, Т. Щербина, Дм. Антонович, А. Яковлів, С. Шелухин, Ол. Мицюк.
2-ий ряд зліва: Ів. Борковський, о. монс. А. Волошин, В. Щербаківський, Ів. Мірчук, Ю. Панейко, М. Василів, Ол. Кульчицький, В. Орелецький, В. Янів.

СВ. П. ПРОФЕСОРИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

(неповний список)

У першому ряді (зліва): А. Андрієвський, А. Артимович,, В. Біднов, Л. Білецький, С. Бородаєвський, Г. Ващенко, Є. Вертипорох, О. Гайманівський, Т, Галіп. — *У другому ряді:* Р. Димінський, В. Державин, С. Дністрянська, В. Доманицький, Д. Дорошенко, П. Зайцев, В. Залозецький (1896), І. Кабачків, К. Кисілевський. — *В третьому ряді:* А. Коцевалов, Б. Крупницький, З. Кузеля, П, Курінний, В. Липинський, П. Лисяк, М. Лозинський, К. Лоський, О. Лотоцький. — *В четвертому ряді:* Б. Матюшенко, М. Міллер, М. Міщенко, О. Одарченко, Д. Олянчин, О. Орлов, І. Панькевич, П. Пархоменко, Я. Пастернак. — *В п'ятому ряді:* Є. Пеленський, О. Повстенко, Н. Полонська-Василенко, Ю. Полянський, І. Раковський, Л. Ребет, І. Розгін, С. Рудницький, Ю. Русов. — *В шостому ряді:* М. Сабат, В. Січинський, М. Славінська, Ф. Слюсаренко, Р. Смаль-Стоцький, С. Смаль-Стоцький, М. Соневицький, В. Старосольський, М. Стахів. — *В сьомому ряді:* В. Стецюк, Ф. Стешко, Г. Крук, В. Тимошенко, Д. Чижевський, П. Феденко, Ф. Швець, С. Шелухин, О. Шульгин. — *В восьмому ряді:* С. Крашанніков. В. Кубійович, В. Міяковський, Л. Чикаленко, М. Чубатий, Є. Храпливий, Л. Шрамченко, Ґ. Штадтмюллер, О. Юрченко. — *В дев'ятому ряді:* М. Ветухів, Я. Гурський, В. Лев, О. Оглоблин, о. М. Степаненко, Ю. Старосольський, Я. Рудницький, І. Витанович, Г. Крук.

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДИ БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ У СЛІДУЮЧИХ МІСТАХ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ:

(в останню неділю в січні, що в 1997 році припадає на 26-го січня)

МЮНХЕН:
Церква Свв. Андрія і Покрови
Церква Св. Миколая
ЛОС АНДЖЕЛЕС:
Церква Рождества Пречистої Діви Марії
Церква Св. Володимира
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:
Церква Св. Архистратига Михаїла
Церква Св. Покрови

ЧИКАҐО:
Катедральна церква Св. Володимира
Собор Свв. Володимира і Ольги
НЮ ЙОРК:
Катедра Св. Володимира
Церква Св. Юра
СТЕМФОРД:
Катедра Св. Володимира Великого
БАВНД БРУК:
Церква-Пам'ятник Св. Андрія Первозванного

КЛІВЛЕНД-ПАРМА:
Катедра Св. Володимира
Церква Св. Покрови
ВІННІПЕҐ:
Катедра Свв. Володимира і Ольги
Каплиця Колегії Св. Андрія
ТОРОНТО:
Церква Св. Миколая
Церква Св. Андрія

17-го січня 1921-го р. відбулося святочне відкриття УВУ у Відні, і це є справжня дата початку його історії, хоч академічні виклади розпочалися ще взимку 1920 р. Фундація УВУ старається врегулювати річницю тих святкувань, які припадають на час загально національних святкувань **Державности**. З огляду на це рішено щорічно переводити святкування річниці УВУ, його творців, меценатів і жертводавців, **на останню неділю в січні**.

ЦІЄЮ ДОРОГОЮ, звертаємося з проханням до родин, друзів і знайомих зhistóricos творців, професорів, меценатів і жертводавців вільної української науки — доповнити нашу довідкову колєкцію, пересилаючи на адресу ФУНДАЦІЇ: їх світлини, спомини про їх життя і працю, розвідки і статті.

ВСІХ ЧЛЕНІВ ПРОФЕСОРСЬКОГО СКЛАДУ, СТУДЕНТІВ І АЛЮМНІВ УВУ, МЕЦЕНАТІВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО – ПРОСИМО В ЧАСІ ВІДПРАВ (неділю, 26-го січня), ДЕ Б ВИ НЕ БУЛИ ПОЄДНАТИ З НАМИ В ПОХОДІ МОЛИТОВ ДО ВСЕВИШНЬОГО ЗА ТИХ, ЩО ЗНАННЯ СВОЄ І ПРАЦЮ СВОЮ ВІДДАЛИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ВДЯЧНІСТЬ І ПОШАНА СПОЧИЛИМ ЧЛЕНАМ ВЕЛИКОЇ РОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ФУНДАТОРИ ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ ПРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

(Також особи в св. пам'ять яких родиною чи друзями створено Стипендійні Фонди, замість квітів на могилу)

Теодор Витвицький
о. Ярослав Тростянецький
Пастор Іван Луцик
Богдан і Евгенія Онуферки
Петро Турчин
Анастазія і Михайло Пирські
Анна і Федір Олійник
Іван Галавай
Мартин Новаківський
Катерина Синидяк
Катерина Коленяк
д-р Ілля Андрусяк
Олександер Ярош
інж. Іван Кравчук
д-р Семен Гик
Ксеня Лучканич
о. Григорій Лиско
Марія і д-р Роман Маланчуки
д-р Володимир Савчак
д-р Михайло Сосновський
д-р Константин Савчук
Федір Савечка
д-р Петро Богданський
мгр Мирон Утриско
інж. Ярослав і Нестор Когутяки
Матильда Німець
Микола Попович
Роман і Евдокія Кушнірчуки
Евген Луцький
пл. сен. проф. Степан Салик
мгр Володимир і Наталія Романовські
Іван Синидяк
інж. Володимир Бакаалець
інж. Софія Гаєвська
маестро Петро Андрусів
проф. Омелян і Ярослава Кушнірі
д-р Юрій Кишакевич
Мирослав Німець
д-р Юліян Політило
Антін Шумейко
інж. Адріян Горницький
архітект Орест Гладкий
Анастазія Псуй
проф. Макар і Марія Каплисті
Марія Лабунька

ЖЕРТВОДАВЦІ, ДОБРОДІЇ, і ЧЛЕНИ ФУНДАЦІЇ УВУ

Авраменко, Василь
Андроняк, Петро
проф. Андрушків, Осип
проф. Антонович, Адам
Артимишин, Юрій
мґр Базарко, Іван
Бакалець, Роман
Барагура, Марія
мґр Басюк, Еміліян
Д-р Борковський, Роман
о. Бутринський, Маркіян
Д-р Варварів, Константин
о. Д-р Великий, Атаназій
Д-р Вергун, Василь
Вертипорох, Богдан
Вовк, Олександер
Возьний, Осип
Вомпель, Марія і Роман
Ґерич, Василь і Анна
проф. Гайда, Пилип
мгр Гик, Марія
Гладкий, Орест
Гошовський, Леонтина
о. Грабець, Володимир
Д-р Гребеняк, Ірина
Данилишин, Григорій
Данилюк, Роман
Д-р Дармограй, Петро і Галя
Дахнівський, Дмитро
Дацків, Ярослав і Ірена
Д-р Дзядів, Роман
Д-р Домбчевський, Іларійон
інж. Дубик, Богдан
Д-р Дудра, Михайло
Д-р Душник, Володимир
інж. Іванчишин, Роман
Зацухний, Микола
Зубаль, Степан
інж. Кмета, Ігор
Камінський, Олександер
Кисілевський, Анастазія
Кий, Василь
Кобилецький, Володимир
Когут, Михайло і Софія
мгр Колінко, Василь
Колодій, Іван
Комендант, Іван
Костів, Семен
Д-р Кос, Роман
Кравець, Юрій і Ядвіга
Д-р Кротюк, Сергій
Д-р Кудрик, Олег
інж. Кузик, Дмитро
Кузик, Юрій
Кузьмин, Йосиф
Курчак, Оля
Д-р Кушнір, Юрій
Кухній, Михайло
Кушей, Степан і Володимира
Кучкуда, Василь і Пелагія
мгр Кух, Надія
Лешко, Теодор
Д-р Логаза, Михайло

Д-р Лоза Михайло
мґр Лозинський, Евген
Макар, Марія
мгр Мартинюк, Микола
Марчуха, Петро
Марусяк, Осип
Матковська, Марія
Михалевич, Михайло
Д-р Мороз, Роман
Д-р Моцюк, Петро Роман
Натина, Василь
Д-р Ничка, Олександер
Новак, Микола
Окруско, Андрій
Островський, Володимир
Д-р Палідвор, Василь
Папуга, Володимир
мгр Пашко, Олександер
інж. Пежанський, Михайло
Петраш, Ґригорій
Д-р Політило, Юліян
Поритко, Іван
Потоцька, Анеля
проф. Придаткевич, Роман і Лідія
Пришляк, Богдан
Прядка, Андрій
Прятка, Параскевія
інж. Раковський, Роман
Рокіцький, Стефанія
Д-р Рибчук, Богдан і Марія
проф. Рудакевич, Іван
Рудик, Ірена
Савка, Микола
Салюк, Григорій і Клавдія
Семущак, Лев
Серабин, Стефан
о.Сивенький, Любомир
Д-р Сидорак, Олександер
Сікора, Стефанія,
Станецький, Іван
проф.Старосольський, Юрій
дир. Стефанович, Богдан
Стельмах, Іван і Татіяна
о.Степаненко, Микола
проф. Стецюк, Василь і Марія
Сусла, Софія
Д-р Тарнавський, Остап
Твердовська, Марія
інж. Ткач, Ярослав
о. Ткачук, Іван і Ірена
Токарчук, Катерина
ген. Шандрук, Павло і Ольга
Ходновська, Марія
проф. Храпливий, Зіновій
Ценко, Володимира і Микола
Фафендик, Стефан
Д-р Филипчак, Борис
Д-р Фішер, Рудольф
проф. Хомин, Іван
Швидак, Зенон
Юзенів, Михайло
мґр Яців, Петро

Українське Козацтво святкує свій празник

Українське Козацтво скликало свою раду 14-го жовтня 1996 року в Україні. Того ж дня, на свято Покрови Пресвятої Богородиці, Українське Козацтво ім. Байди-Вишневецького в Канаді також відзначило цю дату. Козаки 43-го Куреня разом з питомцями пансіону ім. Іларіона в Саскатуні, Саскачеван, зайшли до каплиці Преподобного Іларіона Митрополита Київського, щоб поклонитися та помолитися Пресвятій Богородиці.

Богослуження відправив отець Богдан Демчук, а парафіяни співали під проводом Алберта Качковського. Під час проповіді о. парох розповів про Покрову та значіння святкування її серед усього українського люду. У цьому святочному слові Пресвята Богородиця згадувалася як Небесна Опікунка козацтва, українського війська і всього побожного люду, що сягає своїми витоками ще в Княжу добу, в нашу велику та героїчну історію, в добу української державности.

На цій Святій Службі Божій були присутні: члени Українського Вільного Козацтва ім. Байди-Вишневецького (Курінь 43-ій), (на знимці, зліва направо) паланковий отаман саскачеванських куренів Тарас Байда, писар значковий Остап Скрипник (внука Патріярха Мстислава), сотник отець Богдан Демчук, хорунжий Лаврентій Хрущ та підхорунжий Йосиф Байда. Вони прийшли скласти подяку Пресвятій Богородиці за те, що допомогла їм зберегти Святу Віру і що покрила їх своїм Чесним Омофором. Козаки принесли до посвяти нові хоругви та ікони Покрови Пресвятої Богородиці. Ікони були надіслані з міста Калуш, і ми щиро вдячні вишивальниці Олі Байда-Тлуста за її чудову працю.

Група членів Вільного Козацтва під час святкування.

Українське Козацтво ім. Байди-Вишневецького має свою історію в українському суспільстві Саскатуну, Саскачевану, а також у цілій Канаді. Вони дотримуються повчального слова Ісуса Христа: „...більш блаженне давати, як брати". (Дії 20:35). Це є філантропічне братство! До речі кажучи, створили стипендії при Саскачеванському університеті, допомагають емігрантам з України, представляють козацьке життя під час культурних виставок, відвідують дитячі оселі і т. д. Козаки Тарас і Йосиф Байда були учасниками другої великої історичної Козацької Ради в Києві в 1992 році. Були свідками, як Патріярх Мстислав дав своє патріярше благословення на вибрання генерал-майора В. Муляви як гетьмана Всеукраїнського Козацтва.

Сьогодні, разом з поетом „псалмом і тихим і веселим", ми оспівуємо нашу Святу Покровительку. Вона ж бо не полишила нас в бідах і скорботах. Вона вислухала тих, що прийшли з вірою.

О. Богдан Демчук

Суддя Б. Футей про події в Україні

В середу ввечері, 27-го листопада, в домі Шевченка в програмі Дискусійного Клюбу доповідав на тему політично-економічних відносин в Україні федеральний суддя д-р Богдан Футей.

Програму вечора відкрив від Дискусійного Клюбу інж. І. Фур і дальше ведення програми передав інж. Грабцеві. Ведучий програму коротким словом привітав і представив присутнім д-ра Богдана Футея, який довгі роки жив у Пармі, брав участь у всіх культурно-громадських установах, очолював Українські Злучені Організації, працював як адвокат у фірмі Футей-Оришкевич-Базарко, був кандидатом на посадника Парми, а на початку 80-их років призначений на пост федерального судді, переїхав на працю до Вашінгтону.

Громада Парми горда успіхами і досягненнями судді д-ра Футея, вихідця з нашої громади, а його виступи в громаді є завжди цікаві і бажані.

Відтак забрав слово д-р Футей, подякував за запрошення Клюбу і підкреслив, що коли йому трапиться нагода побути в Пармі, він її ніколи не пропустить. Тут він працював, тут живе багато його приятелів, а найголовніше — тут живуть його батьки.

Подіями в Україні він цікавився через довгі роки, а першу подорож у рідний край відбув вже в 1990-му році. Поїздка, з якої він повернувся недавно, була шоста в цьому році. Ці поїздки є спонзоровані департаментом справедливости і стейт-департаментом. Від часу проголошення незалежности Б. Футей працював як дорадник правничої комісії Верховної Ради і допомагав у опрацюванні проєкту нової Конституції. Мав змогу спілкуватися з високими особами державної адміністрації, депутатами Верховної Ради, Президентами, а нераз і з випадковими людьми, що дало йому великий досвід у знанні подій, які відбуваються в Україні.

На думку доповідача, преса в діяспорі не завжди вірно інформує про події, які відбуваються в Україні. Праця над Конституцією почалася зразу після проголошення незалежности, і за цей час працювало аж три конституційні комісії та узгоджений проєкт останньої був принятий Верховною Радою після бурхливих і емоційних дебатів, які тривали впродовж 36-ти годин без перерви. Найгостріші дебати над проєктом були над державною символікою, мовою і приватною власністю на землю. Та здоровий розум переміг, демократичні фракції пішли на уступки комуністам в справі Криму, і державна мова та символіка були приняті за проєктом Конституційної комісії. Були моменти в часі дебат, коли дехто з демократичних депутатів не виявив стійкости в протиставленні лівим депутатам. Депутат В. Сирота в найбільш критичних моментах зумів опанувати ситуацію, і 28-го червня в ранніх годинах Верховна Рада проголосувала за нову Конституцію.

За Конституцією влада в Україні розподіляється на законодавчу, виконавчу і правосуддя, визнає забезпечення прав людини і приватну власність на землю. Конституція вказує на прагнення України стати демократичною державою на засадах права і ринкової економіки. Конституція піднесла престиж України серед держав Заходу і допомогла стати членом Ради Европи. За законом Конституції в останньому часі був сформований Конституційний Суд, який розпочинає працю з 1-го січня і має розглянути справу тих депутатів, які не присягнули на Конституцію і тих, які є депутатами і працюють в державній адміністрації.

В дальшому суддя Б. Футей зупинився на проблемах економіки. Найбільш болючою проблемою молодої держави був спад виробництва, що спричинило зубоження населення, заборгованість у виплаті зарплати виробникам і дефіцит бюджету. За найновішими звідомленнями, фінансова система в Україні стабілізувалась, зупинено спад у виробництві і передбачування членів уряду на ріст валового національного продукту в наступ-ному році на приблизно 1.5 відсотка. Інфляція, що в минулі роки доходи-ла до 400 відсотків, зни-зилася до 37 відсотків у цьому році. Впровадження гривні зміцнило дові-р'я в суспільстві і в резу-льтаті гривня втримуєть-ся на вартості відносно американського доляра. Президент Кучма наполягає на приспішення приватизації і на сьогодні малі підприємства приватизовані повністю, а великі на 50 відсотків. Державні бонди вже продаються на европейських біржах.

Адміністрація президента Клінтона зробила багато, надаючи Україні кредити, дотації, фахівців у реформуванні економіки, в подоланні наслідків аварії в Чорнобилі, в поліпшенні лікарської допомоги населенню. Україна зараз є на 3-му місці щодо розміру фінансової допомоги. Амбасадор Міллер є дуже прихильно наставлений до України, а в тому є і заслуга амбасадора Ю. Щербака, який зумів розвинути співпрацю. Америка бачить в Україні стратегічного партнера; новосформована американсько-українська комісія, очолена віце-президентом Ґором і Президентом Л. Кучмою — це значні кроки, що вказують на позитивне ставлення Америки до України. Фінансова допомога Америки є призначена, насамперед, на реформування сільського господарства, розв'язання кризи електроенергії, допомоги малим підприємствам і перебудові військової промисловости. В розмові з людьми Б. Футей запримітив брак ініціятиви, і це пояснюється, як наслідки керованої економіки, коли все приходило з Москви. Мовні проблеми звичайно є, і щоб це змінити, потрібно часу. В розмовах з песимістами д-р Футей цитував їм слова президента Кенеді: „Не питай, що зробить для тебе держава, але питай, що ти зробиш для держави".

Д-р Футей є позитивно наставлений до подій в Україні, і в такому дусі була його доповідь. Присутні мали змогу почути відрадні думки на процеси в Україні, на відміну від тих, які появляються в засобах масової інформації. Всі дякували Б. Футеєві щирими оплесками, а Клюб Сеньорів на закінчення вгостив присутніх перекускою.

Євген Бачинський

Ялинка в Нюйоркській Окрузі

Округа СУА Ню Йорку ввела у себе дуже гарний звичай „Засвічення ялинки" в різдвяному часі, який безперебійно продовжує від 1974 року. Від того часу щорічно на бальконі Домівки СУА пишається прикрашена ялинка з написом в англійській мові, для кого вона була призначена. До 1987 року її присвячувано жінкам-політв'язням, в 1988 році — 1000-літтю Хрищення України. Дальше ялинка була символом об'єднання з братами і сестрами в Україні, а цьогорічна ялинка, як заявила голова Округи Леся Кіршак, відкриваючи свято, є присвячена 5-літтю незалежности України. Л. Кіршак привітала присутніх: генерального вікарія й пароха св. Юра о. П. Пащака, пароха православної церкви Всіх Святих о. В. Панкратія, , голову СУА Анну Кравчук і її заступницю О. Тритяк, представників громадянства, голів Відділів, союзянок і гостей. Рівнож передала привіти від почесних голів СУА І. Рожанковської і М. Савчак, як і від колишньої голови Округи О. Рак.

Відтак на залю ввійшла група дітей, яку зорганізувала Л. Стасюк, зі звіздою, співом колядок і рецитацією віршів, а Лариса Літепло на флейті виконала бездоганно коляду „Вселенная веселися", за що присутні нагородили всіх виконавців рясними оплесками, а культосвітня референтка, яка вела програму, обдарувала їх українськими книжечками.

З черги Л. Кіршак попросила о. Пащака провести молитву, яку він зачав колядою „Бог предвічний". Передав привіт і благословення для союзянок від Єпископа Василя Лостена і побажав успіхів для СУА у його благородній праці. Свято переплітано піснями колядок, рецитацією В. Бачинської „З колядою" пера Б. Кравціва і „Спомином" Х. Навроцької про її перші відвідини України і її родинного дому за часів совєтської влади. Господарська референтка Ганя Сєрант зі своїм „штабом" гостила всіх присутніх смачною перекускою.

Надзвичайно гарною несподіванкою був виступ хору „Думка", який своїм мистецьким виконанням трьох коляд збагатив програму свята, а вдячна публіка нагородила їх довготривалими оплесками. Відтак Л. Кіршак попросила до слова голову СУА А. Кравчук, яка вручила „Грамоту вдячности" від Головної управи СУА для кредитівки „Самопоміч" в Ню Йорку на руки д-ра Б. Кекіша за підтримку для СУА у його праці. Д-р Б. Кекіш пожертвував чек на 1000 дол. на стипендійну акцію СУА. Рівнож А. Кравчук передала грамоту для 21-го Відділу на руки голови Округи у її 65-ліття і для 113-го Відділу у 10-ліття.

Цьогорічне свято „Засвічення ялинки" відбулося в мистецько прикрашеній домівці Пластової Фундації, за що Л. Кіршак зложила їй сердечну подяку.

До святочного настрою імпрези безперечно причинився по-мистецьки в традиційному дусі прикрашений святочний стіл, що голова Округи спеціяльно підкреслила, дякуючи за це Л. Зелик. Отець В. Панкратій молитвою і теплою подякою союзянкам закінчив свято, а Л. Кіршак, дякуючи всім виконавцям програми і організації О. Роговській, офіційно закрила свято.

Виступали діти: Єфремів Святослав і Володимир, Куровицький Юрій і Діяна, Літепло Матей і Лариса, Мичай Данилко і Макух Олексій.

Іванна Мачай

Джаз М. Скорика у Філядельфії

В суботу, 14-го грудня 1996 року в галерії Українського Освітньо-Культурного Центру відбувся концерт музики маестра Мирослава Скорика.

У виконанні концерту брали участь відомий піяніст Володимир Винницький, проф. Євгенія Гливинська та солістка Маріянна Винницька. Добірна публіка з великою приємністю сприймала цей вияв творчости Мирослава Скорика і численними оплесками висловлювала своє вдоволення виконавцям.

Голова центру інж. Борис Захарчук висловив подяку виконавцям програми за їхній вмілий виступ і запросив до прийняття, на якому всі гості мали змогу особисто стрінутися з виконавцями та приємно провести вечір.

СУА проголосив конкурс для дітей

Союз Українок Америки, з рамени референтури виховної і екології, проголошує міжнародний конкурс для дітей і молоді на тему „Природа і ми". Учасники конкурсу повинні описувати екологічні проблеми свого близького довкілля: подвір'я, городу, поля, лісів та села, міста чи держави, в якій живуть. Метою конкурсу на тему „Природа і ми" є спрямування уваги дітей, молоді і їхніх батьків на важливість чистого і здорового гльобального довкілля та про відповідальність кожного з нас для його збереження.

Група 1 — для дітей віком 7—9 років: довільний рисунок на тему „Природа і ми" разом із коротким описом 30-50 слів;

Група 2 — для дітей віком 10—12 років: оповідання (опис, розповідь у довільній формі) на тему „Природа і ми", 150—200 слів;

Група 3 — для молоді віком 13—16 років: оповідання (опис, розповідь у довільній формі) на тему „Природа і ми", 500 слів.

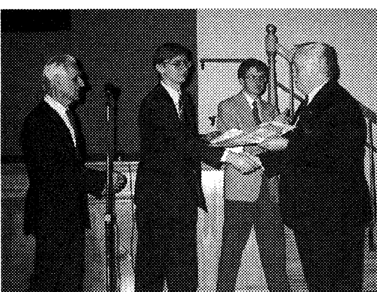
Реченець конкурсу — 31-го жовтня 1997 року.

Вислідди конкурсу будуть проголошені в День Землі 1998 року, а нагороджені твори будуть видані окремою книжкою.

Рисунки і твори просимо підписати псевдонімом і подати вік автора. Прізвище автора, вік, назву школи і точну адресу просимо залучити у заліпленій коверті, на якій треба зазначити псевдонім і вік автора. Діти і молодь повинні писати твори українською мовою, або мовою держави, в якій живуть.

Твори і запитання просимо надсилати на адресу: UNWLA, Inc. „Pryroda i my", P. O. Box 172 Holmdel, New Jersey 07733.

Вшанували пам'ять Г. Сковороди

В. Зоря (посередині) вручає грамоту д-рові Р. Ніколлсові. Зліва — Г. Приймак

У неділю, 8-го грудня в українській православній церкві св. Андрея у Сильвер Спрінг, Мд., представник української амбасади вручив почесні грамоти особам, які причинилися до здвигнення пам'ятника визначному українському філософові, гуманістові, просвітителеві та поетові Григорієві Сковороді.

З промовою до представників української амбасади та присутніх виступив віцепрезидент Історично-Філософського Товариства ім. Григорія Сковороди, Григорій Приймак, який подякував амбасаді України у ЗСА Юрієві Щербакові, Архиєпископові Української Православної Церкви Антонієві, о. С. Женчукові з української православної церкви св. Андрія та о. Тарасові Лончині з української католицької церкви св. Тройці в Силвер Спрінг, Мд., за позитивну оцінку праці товариства впродовж майже 10-ох років.

З привітанням від української амбасади виступив В. Зоря, котрий вручив грамоти президентові товариства д-рові Р. Ніколлсові та віцепрезидентові Г. Приймакові. З черги виступив д-р Р. Ніколлс, який подякував амбасадорові Ю. Щербакові за відзначення та високу оцінку товариства у популяризації філософського вчення Григорія Сковороди та здвигнення першого пам'ятника цьому визначному українському філософові на терені ЗСА — у Балтиморі. Тут треба підкреслити, що д-р Р. Ніколлс багато зробив для відродження України її економіки, охорони здоров'я.

Після Служби Божої відправлено в цей день Панахиду в пам'ять Г. Сковороди, в якій взяли участь попередньо згадані священики обидвох віровісповідань. Крім того відбулася філателістична виставка на тему: „Григорій Сковорода — велетень філософської думки" і „Відродження України".

Н. Н.

Гідно завершена гідна справа

Кожний знає, як нелегко написати книжку, тим більше у двох мовах, та ще й в умовах чужини. Тому з великим ентузіязмом і прихильністю сприйняла українська громада нову книжку для дітей, автором якої є молода людина українського походження, народжена поза межами України Марша Форчук-Скрипух з Брентфорду, Онт., в якій описала у формі „чаруючого оповідання" трагічну долю наших людей, що у пошуках кращої долі були змушені залишити рідний край, і як на чужині, в числі багатьох інших українців, зазнали несправедливости й пониження, душевного болю і поневірянь. Мова йде про „інтернованих українців" в Канаді, в часі Першої світової війни, які ще досі не отримали жодного відшкодування.

Книжка під назвою „Срібні нитки" є гарно ілюстрована Михайлом Марченком, написана доступною для дітей мовою і базована на подіях, які насправді сталися, і які пережили зокрема дідо і бабуня Марші Скрипух, Юрій і Анна Форчуки.

Залишились у минулому недоспані ночі, великі емоційні і організаційні переживання авторки „Срібних ниток", і сьогодні книжка вже появилася на полицях книгарень, у бібліотеках, українських школах, як також у численних українських родинах. Багато людей придбали книжку, як різдвяний подарунок для своїх дітей і внуків.

А 8-го листопада ц. р., в Брент авеню музеї у Брентфорді, де в цьому часі відкрито виставку з експонатами і документами про кривди і несправедливості, яких зазнали і пережили інтерновані українці в Канаді, відбулася урочиста презентація книжки „Срібні нитки" з участю авторки, членів її родини, чоловіка д-ра Ореста Скрипуха, сина Ніля, батьків, численних приятелів, представників преси, українських організацій і установ, а зокрема Українсько-Канадського Документаційного Центру.

Авторка підписує свою книжку.

На презентації нові книжки присутні члени парохії св. Івана Хрестителя у Брентфорді на чолі з їхнім о. парохом Богданом Чолієм та головою Церковного комітету Петром Вівчаруком. Члени парохії св. Івана Хрестителя численною участю в імпрезі ще раз засвідчили свою зорганізованість і українську свідомість, а жертвенні і гостинні жінки, як завжди, продемонстрували свої кулінарні здібності, погостивши присутніх кавою і домашнім печивом.

По кількох коротких привітах слово виголосила М. Скрипух, яка з великим хвилюванням ствердила, що це є надзвичайний день у її житті, та дякувала усім тим, які причинилися до успішного завершення її праці: своїй родині, батькам, приятелям, співробітникам та усім присутнім, а зокрема організації і жінкам, що приготовили каву і перекуску.

По офіційній частині присутні ще довго не розходилися. Вони мали можливість поділитися своїми враженнями з виставки і нової презентованої книжки, погоститися, а головно придбати книжку з власноручним підписом авторки.

Залишається побажати дальших творчих успіхів М. Скрипух, яка вже не вперше засвідчує свою українську свідомість і велике зацікавлення українськими справами та вносить свій вклад у велику загальну справу — розголошення у світі правди про Україну і українців.

Наталка Богданович

Св. Миколай завітав до української амбасади

Веселі Різдвяні свята до українських дітей приходять разом з днем Св. Миколая. Саме 19-го грудня Св. Миколай привітав дітей працівників амбасади України у Вашінгтоні і вручив їм подарунки, які з „Небесної канцелярії" доставила українська фірма „Міст-Вашінгтон".

Чудові ангели і Св. Миколай в ризах з митрою виконали цілу виставу з колядою. Під супровід милозвучних сопілок діти почули легенди про чуда Св. Миколая.

В неділю, 22-го грудня, свято Св. Миколая відбулося в соборі св. Апостола Андрія Первозванного у Силвер Спринг, Мд. В залі панувала атмосфера справжнього родинного свята.

Святочну виставу створено з великого щирого бажання Дани Лунь. У виставі радо брали участь: Люба Сіра з доньками Анею та Марусею, маленькі ангели Адріяна і Марко Мак, Роман і Дана Лунь з дітьми Марічкою, Дарусею та Назаром.

Св. Миколай є той, що дарує чудову казку, добре слово, ласкаву пісню, барвисті кольори, ніжні звуки, святковий настрій — справжнє свято.

Спонзором вистави і свята була українська фірма „Міст-Вашінгтон".

Євген Лабінський

Учасники свята Св. Миколая.

Лекції англійської мови

ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Заняття сімнадцяте

ДІЄСЛОВО "TO GET"

Людині, яка починає вивчати мову, необхідно просуватися у двох напрямах — опановувати граматику і поповнювати словниковий запас. (Є ще два інші завдання — розуміння на слух та „активізація" мови, але тепер говоримо не про них.) Дуже важливо, щоб це просування було одночасним; при відсутності балансу між засвоєнням слів і граматики починаються неполадки.

На цій лекції ми поповнимо словниковий запас. Почнемо з дієслова — **to get.** Правдоподібно, воно — рекордсмен за кількістю різних значень і сполучень з приміненнями (так звані дієслівні ідіоми). На початку розглянемо самостійні значення дієслова **to get** і виберемо сім основних.

1) Одержувати:

When you add 2 and 2, you get 4. — Додаючи 2 і 2, ви одержуєте 4.;

to get a permission — одержати дозвіл;

to get good news — одержати гарні вісті;

I never got your letter. — Я так і не одержав вашого листа.

В рекламі забезпеченевої компанії дієслово **to get** вжито у формі герундія, але на українську мову перекладається як інфінітив: **It's as good as getting a raise.** — Це так само добре, як одержати підвищення заробітньої платні.

Ось ще кілька випадків, коли дієслово **to get** перекладається на українську як „одержувати":

She gets $200 a week. — Вона одержує 200 дол. на тиждень.

He got 10 years. — Він одержав 10 років.

You get what you deserve. — Ти одержуєш те, на що заслуговуєш.

2) Але дієслово **to get** вживається і в інших значеннях, наприклад: дістати, роздобути, схопити:

Where did you get this book? — Де ви дістали цю книгу?

He got me a job. — Він знайшов мені працю.

Where can I get something to eat? — Де мені роздобути якусь їжу?

It's hard to get a taxi here. — Тут важко знайти таксі.

I got a cold. — Я схопив перестуду.

This room gets very little sunshine. — До цієї кімнати попадає дуже мало сонячного світла.

Get me some milk. — Принеси мені (трохи) молока.

3) Розуміти, вловлювати (схопити сенс):

I didn't get the joke. — Я не зрозумів цього жарту.

You got me wrong. — Ви мене неправильно зрозуміли.

I didn't get the last sentence. — Я не вловив останнього речення.

I want to get this clear: yes or no? — Я хочу ясно зрозуміти: так чи ні?

Oh, yeah, now I got it. — Ага, тепер я зрозумів.

4) Добратися (це значення стоїть немов окремо):

I get home by 7 o'clock. — Я добираюся додому перед сьомою годиною.

Yesterday we got home late. — Вчора ми добралися додому пізно.

Can I get there by train? — Чи я можу добратися туди поїздом?

5) Наступне значення того дієслова для нас зовсім дивне: у формі **Present Perfect (have got)** воно повністю еквівалентне дієсловові **to have.**

I've got an idea. — Я маю (одну) ідею.

Це значення віддавна живе в англійській мові, і завжди було розмовним, не вповні літературним. З приводу того, навіщо потрібне таке дублювання, можна послатися на погляд знаменитого лексикографа Фаулера: уся справа в звичці скорочувати (**I've** замість **I have**); без „додатку" форму **I've** неможливо ясно почути і зрозуміти саме в розмовній мові.

В американському варіянті англійської мови цей зворот не вживається в минулому часі:

I've got five dollars now = I have five dollars now. Але: **I had five dollars yesterday.**

І ще: дієслово **to have** може заступати дієслово **must** — при цьому виходить „подвійне дублювання":

I have to stay home today = I've got to stay home today. — Я повинен залишитися вдома сьогодні.

Далі починається ділянка особливих значень дієслова **to get,** як**б**и нова „смуга".

6) Приготувати, побудити, переконати, досягнути:

I'm very busy; I've got to get dinner ready. — Я дуже зайнятий; я повинен приготувати вечерю.

Can you get your brother to help us? — Чи ви можете переконати вашого брата, щоб він допоміг нам?

I can't get them to listen to me. — Я не можу їх переконати, щоб вислухали мене.

I can't get this old radio to work. — Не можу зробити так, щоб це старе радіо працювало.

7) Український переклад стає все більш різнобарвним, а значення — щораз явнішим:

перехід із одного стану в інший — ставати, діятися, коїтися, починати(ся).

The days get longer now. — Дні тепер стають довшими.

Butter gets soft in a warm room. — Масло стає м'ягким в теплі.

Зверніть увагу, як це значення контрастує з дієсловом **to be** у зв'язці з прикметником; в українській ж мові в кожному випадку переходові в новий стан відповідає своє дієслово:

to be tired — бути втомленим

to get tired — втомлюватися

to be angry — бути сердитим

to get angry — розсердитися

to be married — бути жонатим

to get married — женитися.

We got wet very fast. — Ми дуже скоро змокли.

He went out and got drunk. — Він вийшов і впився.

А тепер зробимо один відступ. Ми вже говорили, що англійська система часів дозволяє не тільки показати хронологію подій, але й відзначити, в якій стадії дія знаходиться. Часи **Continuous** вживаються тоді, коли дія знаходиться в розвитку, часи **Perfect** вказують на результат, завершеність дії.

В англійській мові існує зворот з дієсловом **get,** який показує, що дія щойно починається.

Get going! — Пішов! Марш! (Починай рухатися).

It's time for us to get going. — Нам пора іти.

Get out of here! — Забирайся звідси!

When they get talking, it's hard to stop them. — Коли вони починають базікати, їх важко зупинити.

You are getting fat, Ann. — Ти починаєш грубшати, Анно.

It was getting dark. — Смеркало.

Закінчимо лекцію про це дієслово дитячою загадкою-жартом:

What happens when you throw a green book in the Red Sea? (It gets wet).

Автор лекцій англійської мови — Віталій Левенталь. Матеріял опрацювала відповідальна за рубрику Галина Колесса. Автор застерігає за собою усі права.

© В. Левенталь

Доповідь д-ра А. Сороковського в Ню Йорку

На запрошення Українського Патріярхального Т-ва, Відділу в Ню Йорку, відбулася 8-го грудня 1996 року доповідь молодого науковця-дослідника д-ра Андрія Сороковського в домівці НТШ-А, на тему: „Чи готова Українська Греко-Католицька Церква осягнути християнську єдність в третьому тисячолітті?"

Численну авдиторію привітав голова Відділу о. диякон Юрій Малаховський. Провівши молитву, познайомив з особою прелеґента. Андрій Сороковський — речник молодшого покоління діяспори — закінчив правничі студії в Каліфорнійському університеті, диплом магістра з східньоевропейських студій здобув в Гарвардському університеті, а докторську працю на тему „Українське греко-католицьке духовенство в Галичині до 1939 року" завершив в Лондонському університеті в Англії. Під теперішню пору працює науковим співробітником Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету та редактором його журналу. Він також є членом Президії Ради мирян в ЗСА.

Привітавши слухачів християнським привітом „Слава Ісусу Христу", доповідач на самому вступі заявив, що хоч тема доповіді дуже актуальна в УГКЦеркві, однак застеріг, що сьогодні важко дати відповідь, не будучи пророком. На це складається ряд проблем та чимало парадоксів. На підставі студій УГКЦеркви, її сучасних перетворень, доповідач розглянув широку панораму складних проблем, які назрівають і очікують свого вирішення. До амплітуди тих проблем належать справи помісности УГКЦеркви, патріярхат, екуменізм, відносини Церкви і держави, справи участи молоді в структурі Церкви, місце жінки в Церкві, роля мирян в Церкві, наступ різних конфесій в Україні та другі немалозначні справи нашої Церкви. Доповідач з аналітичним прагматизмом підійшов до тих проблем, шукаючи розв'язки.

УГКЦерква є помісною, архиєпископською Церквою на підставі партикулярного права східніх Церков, однак завважує прелеґент, не використовує повноти своїх прав, щоби осягнути те, що їй належне. Проте перші познаки помісности нашої Церкви проявилися вже скликанням собору, синоду, створення Київсько-Вишгородського екзархату. Патріярхат на підставі канонічного права східніх Церков ми маємо. Патріярхат, що твердив ще в 1970 роках св. п. Патріярх Йосиф Сліпий, а словами доповідача „Ми все ще просимо та ждемо визнання Ватиканом чи Вселенським собором". Хоч такого визнання і потрібно, як визнання держави світовим співтовариством. Питання території: УГКЦ не є регіональною Церквою, місією її є евангелізація її вірних на всіх поселеннях, де проживають: Світова війна розкинула її визнавців по всіх континентах планети, а Ватикан обмежує юрисдикцію нашої помісної Церкви на власній території України.

Екуменічний діялог — переговори з Православною Церквою — започаткувала Апостольська Столиця і сам Папа Іван Павло II, однак пригадує доповідач, слуга Божий Андрій Шептицький випередив на півстоліття Вселенську Церкву у спробах екуменічного поєднання Церкви Католицької і Православної. Його пропам'ятні слова, що „ми є і католики і православні"; вислів Митрополита В. Стернюка, що „готовий з'єднатися з православними, щоби створити одну Церкву", соборне слово Владики Л. Гузара, про „поворот до первісної єдности". Для екуменічного зближення двох Церков сьогодні працює київська група православних і католиків, яка наголошує поворот до східніх традицій і практик Київської Церкви. Проблеми екуменізму легше розв'язувати в теорії, ніж у практиці. Для прикладу: в Україні під сучасну пору існують три Православні Церкви: Московського патріярхату, Київського патріярхату і Автокефальна Православна Церква. Найчисельніша — Московського патріярхату. Для православних Рим — символ латинізації, лібералізму, хоч і західня культура. В сучасній Україні створився „релігійний ринок", висловлюється д-р А. Сороковський. В післякомуністичному суспільстві, що виростало в атеїзмі впродовж декількох поколінь відбувається „душохвацтво", наступ різних віровизнань, зокрема протестантизму з фінансуванням Заходу. Просування Римо-Католицької Церкви на східні області України для доповідача не є загрозою полонізації нашої Церкви, а радше „українізацією" латинської Церкви. Конкуренція на релігійному полі підвищує активність нашої Церкви, моральний і духовий ріст. Зараз помітний в Україні поворот до релігійної тематики, поезії, музики.

Розглядаючи складність проблем у Церкві, доповідач, аналізуючи їх, накреслив майбутні перспективи УГКЦ на порозі третього тисячоріччя: поворот до традицій первісної Київської помісної Церкви й усучаснення Церкви шляхом підвищення богословської освіти духовенства, вирощування науковців-теологів, розвиток Львівської Богословської Академії, участь жінок в Церкві, роля дружин священиків, світський апостолят, роля мирян в майбутній структурі Церкви, участь молоді в практиках Церкви, Церква в українській державі, її моральне керівництво, суспільна опіка, плекання релігійної культури, мистецтва релігійного спрямування, церковної архітектури та інші корисні ідеї, які Церква повинна в майбутньому проводити в життя.

Закінчуючи цікаву й динамічно виголошену доповідь, д-р Андрій Сороковський висловив оптимізм і глибоке переконання, що УГКЦ в майбутньому переборе трудноші, проблеми та утвердить своє становище в українській державі і серед народів світу.

Після доповіді розгорнулася жвава дискусія учасників вечора.

Оксана Луцька

Асистент...

(Закінчення зі стор. 1)

Щодо коментаторів, то вони в переважній більшості не вірять у неправдивість публікації. Пригадують, як російська пропагандивна машина допомагала Л. Кучмі перемогти на президентських виборах "націоналіста" Леоніда Кравчучка. Тепер російські імперіялісти не можуть простити Л. Кучмі його незалежницьку політику. Крім того, газета "Всеукраїнські Вєдомості" має добру репутацію, а Кремль у свою чергу давно прославився "майстрами" фальсифікацій та провокацій.

В Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

рокому загалові. В додатку до тих багатств Метрополітальний музей в Ню Йорку покаже свою власну збірку дорогоцінностей із Київської Русі, що їх віднайдено біля Десятинної церкви в Києві, а закупив їх американський мільйонер Дж. Пієрпойнт Морган і подарував в 1917 році музеєві в Ню Йорку.

Готується каталог на 600 сторінках, який можна буде купити в крамниці музею. Також підготовляється ряд лекцій для студентів і професорів та окремі пояснювальні лекції для українських глядачів з Ню Йорку та околиці.

Кураторами цієї виїмкової мистецької виставки є Вілліям Д. Віксом і Гелен Ц. Еванс, обоє спеціялісти в ділянці середньовічного мистецтва, а зокрема візантійського, з помічмо Магрух Тарапора, заступника директора виставок в Метрополітальному музеї. Плянується на дні 23–24-го травня окремий симпозіюм з участю міжнародних мистецтвознавців, зокрема зі Східної Европи.

Ця монументальна виставка була можлива до здійснення завдяки рядові великих грецьких підприємств, що стали її спонзорами, як також Сіті Банк і Групи банкової Альфа.

Україна розуміє...

(Закінчення зі стор. 1)

гіональні структури, такі як Рада Европи і Центрально-европейська ініціятива. „Ця підтримка — важливий фактор зміцнення незалежности української держави", — сказав він.

До грудня минулого року Україна і Мадярщина підписали 51 документ щодо регулювання співпраці в політичній, економічній, культурній, науково-технічній та інших сферах. Діє ряд двосторонніх комісій, які компетентні за згодою сторін ухвалювати рекомендації урядам обох держав: Комісія з питань забезпечення прав національних меншин, Комісія з питань торговельно-економічного і науково-технічного співпробітництва та Комісія з питань зовнішніх зв'язків.

Де є...

(Закінчення зі стор. 2)

відається про студентську політичну акцію в Україні, „стрижнем котрої стало голодування в Києві на Майдані Незалежности (тоді площа Жовтневої революції) в жовтні 1990 року. Це голодування стало однією з основних подій на шляху просування України до незалежности. Воно вселило в народ України „віру в незворотність зламу колоніяльної машини" та продемонструвало небувалий для студентів рівень організованости. Чіткість, послідовність, розважність і рішучість стали основними факторами їхньої організованости, що запевнили поширення простору для діяльности молоді та деморалізували комуністичну верхівку. Коли в 1918 році героїв Крут було віддано на поталу ворогові, то в жовтні 1990 року Україна захистила своїх героїв і тим самим запевнила собі державне майбутнє. Суміш молодечого месіянізму та невмирущого патріотизму перетворили наш народ на націю, а золотоверхий Київ — на столицю держави.

Ля Мама Експериментальний Театр та Яра Мистецька Група *представляють:*

ВІРТУАЛЬНІ ДУШІ

На Інтернет відкривається вікно в минуле... Природа виявляє мітичні таємниці — лебеді перетворюються на чудових дівчат. Але чи можна записати мрію?

нове музичне дійство натхнене українською поемою „Лебідь" Олега Лишеги

створила Вірляна Ткач, музику написав Ґенджі Іто, дізайнер Ватоку Уено виступають:

Яра Мистецька Група та артисти Бурятського Народного Театру

16-26 січня, 1997 четверги по неділі 7:30 та матіне в неділю о 3:00

La MaMa Experimental Theatre

74 East 4th St at 2nd Ave NY (212) 475-7710

В Україні відкрито пам'ятник П. Андрусіву

В Україні у Яворівському районі Львівщини, у селі Кам'янобреді відкрито 3-го листопада 1996 року пам'ятник художникові, живописцеві княжої та козацьких епох України, Петрові Андрусіву.

В його родинному селі виставлено пам'ятник на 4.7 метра висоти на подвір'ї перед входом до народної школи, дуже близько від залізничої станції та шляху так, що усі зможуть його постійно бачити, включно із школярами та їхніми батьками.

Цей пам'ятник є першим, який виготовлено в Україні для мистця, що майже ціле життя жив поза кордонами України і помер у ЗСА.

Ініціяторами будови того важливого пам'ятника для П. Андрусіва були мґр. Осип Цікало, земляк П. Андрусіва, дружина мистця Наталія, яка безперебійно працює над тим, щоб пам'ять про її покійного мужа не загинула, а навпаки розцвіла в його батьківщині, і Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА, якого довголітнім членом був мистець і в його імені дружина зложила там відповідну суму гроша.

Проєкт пам'ятника виконав львівський скульптор Анатолій Галян у бронзі, а на відкриття його прибули до села Кам'янобрід лавреати Державної премії ім. Тараса Шевченка, а це народний художник Д. Крвавич (учитель А. Галяна), директор Національного музею у Львові В. Откович, поет Роман Лубківський, як і спонзор, що старався так дбайливо про виставлення пам'ятника — О. Цікало. Дружина мистця Наталія, яка була і є душею збереження пам'яті П. Андрусіва, через віддаль не змогла прибути. Відповідне слово виголосив також голова районної адміністрації С. Лукашик, який не без гордости підкреслив, що на Яворівщині роблять чимало для розвою культури і увіковічнення пам'яті видатних земляків, і що лише цього року відкрито там пам'ятники Т. Шевченкові, А. Шептицькому і Р. Шухевичу. У відкритті взяли участь телебачення і радіо, що відтак проголошували цю подію так у Львові, як і в Києві. Львівський канал телебачення показував також в скороченні свято відкриття пам'ятника, а крім того цілу подію на відеокасети, які привіз до ЗСА автор цих рядків. Широко писала про цю подію преса України.

В освяченні пам'ятника взяли участь чотири духовники з греко-католицької і православної церков, а співав народний хор Яворівщини. Школярі місцевої школи показали коротеньку виставу „Наш славетний земляк".

З приводу того, що пам'ятник станув перед входом до шкільного будинку, його відновлено, прочищено подвір'я і посаджено кущі довкруги пам'ятника. Все це завдяки активній участі районної влади, що всеціло включилася у цю справу.

Так тепер в Кам'яноброді стоїть пам'ятник, гідний мистця, якому він посвячений, і є надія, що тепер в Україні краще пізнають також твори славного свого земляка.

Дітвора перед пам'ятником.

О. Цікало

СПРАВА НЕЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ у фінансових розрахунках спікера Палати Репрезентантів Нюта Ґінґріча в останньому часі стала важливим політичним засобом у двопартійній грі. Незважаючи на визнання не зумисно зробленої помилки, справа опинилася перед Комісією для справ етики при Палаті Репрезентантів, яка її розглянула та вирішила застосувати відповідні санкції супроти Н. Ґінґріча. Тим часом демократи намагалися різними способами шкодити Н. Ґінґрічові, почавши від намагань не допустити до його переобрання на спікера до підслухування його телефонічних розмов. Запис однієї з таких розмов представлено згаданій комісії, але на здивування в першу чергу членів комісії, запис якось потрапив у руки кореспондентів засобів масової інформації. Коли ж виявилося, що причетним до цього міг бути член комісії — демократичний конгресмен з вашінґтонського стейту Джеймс МекДермотт, він негайно зрезиґнував із членства у комісії, щоб зупинити всяке спекулювання.

Повідомляю друзів і знайомих, що в сороковий день смерти мого дорогого МУЖА

бл. п.

ЮРКА ХРАНЕВИЧА

буде відслужена ПАНАХИДА в катедрі св. Володимира в неділю 9-го лютого 1997 р. о год. 12-ій полудне. при 162 Вест, 82-га вулиця в Ню Йорку.

У глибокому горі дружина ОКСАНА

В ДЕСЯТУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

бл. п.

КАЗИМИРИ ЛОҐУШ

(з ГАЛУЩИНСЬКИХ)

і в пам'ять смерти синів ЯРЕМИ, ТАРАСА і ЯКУБЧИКА будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

в п'ятницю 31-го січня 1997 р. в церквах:

св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. о год. 7:45 ранку;

св. Михаїла в Гартфорді, Конн.

і в Україні.

Просимо рідних і приятелів згадати покійних у своїх молитвах.

Для вшанування їх пам'яті складаємо на Український Музей в Ню Йорку $2,000.00.

муж і батько — ЄРОНИМ ЛОҐУШ

доня і сестра — ОКСАНА СТЕРАНКА

внуки — ТУНЯ ДАНИЛЮК з мужем ОЛЕГОМ

АДРІЯН СТЕРАНКА

Корисні зустрічі у Фундації УВУ в Ню Йорку

Зліва: інж. Богдан Качор, д-р Євген Місило, акад. Олег Романів, проф. Петро Ґой; (другий ряд): Леся Гой, мгр Іван Кобаса, мгр Теодор Воляник, Оксана Луцька, д-р Євген Федоренко, мгр Іван Буртик, проф. Володимир Стойко.

3-го грудня 1996 року Фундацію Українського Вільного Університету в Ню Йорку відвідали незвичні гості з України і Польщі — академік д-р Олег Романів, голова Наукового Товариства Шевченка у Львові, та молодий український історик з Варшави д-р Євген Місило. Радість з тих відвідин була подвійною, бо крім цікавих інформацій про наукову, видавничу і дослідницьку діяльність в Україні та українців у Польщі гості привезли довго очікувані видання про політику насильства, злочини колишніх окупантів українських земель — Польщі і комуно-московського СССР — видання „Акція 'Вісла'" в українському перекладі, і друге видання — „Народовбивство в Україні" — офіційні матеріяли про масові вбивства у Вінниці, які появилися заходом Наукового Товариства Шевченка у Львові і Фундації УВУ в Ню Йорку. Обидві книжки фінансовані Фундацією УВУ в Ню Йорку.

Редактором і упорядником історично-документальної праці „Акція 'Вісла'" є молодий історик, уродженець Польщі д-р Євген Місило, який зі справжньою одержимістю розшукував по державних польських архівах факти, документи про долю українського населення в Польщі в 1944-1950 роках, насильне виселення з прадідних земель, брутальні депортації до Совєтського Союзу, в сибірську тайгу. Книга „Акція 'Вісла'" в перекладі українською мовою Івана Сварника є тиражем 5,000 примірників і має 560 сторінок. „Народовбивство в Україні" вміщує переклад документальних матеріялів Міжнародної комісії для розслідування масових вбивств у Вінниці (редактор Олег Романів, 350 сторінок, тираж 5,000). Голова НТШ у Львові д-р Олег Романів поінформував також про значні успіхи видавничої діяльности НТШ в Україні, де при сучасній економічній кризі НТШ зуміло зредаґувати в поточному році 15 нових видань, чимало публікацій, а багато плянів, задумів очікують щедрих меценатів, бо за його словами, торгівля книжками в Україні зараз не дає прибутків.

Автор праці „Акція 'Вісла'" д-р Євген Місило розповів про плідну працю малої групи (4-5 членів) молодих дослідників-українців у Варшаві, його колег, які, користуючись доступними польськими архівами, видали того року без фінансової допомоги п'ять книжок з української тематикою, польською мовою. Згадати б деякі з них: „Закерзоння" І, ІІ-ий томи, „Репатріяція-депортація", автор Є. Місило, „Милосердя двері" — історія чудотворної ікони Ярославської Божої Матері; збирають матеріяли до історії української преси в Польщі за 1918-1939 рр.; в плянах мають видати працю про історію української мови та документацію про табори в Явожно. Подиву гідні патріотизм, плідна творчість автора книжки „Акція 'Вісла'" та небагатьох його колеґ-дослідників недавно минулого української національної меншини в Польщі.

Голова Фундації д-р Петро Гой, привітавши дорогих гостей, подякував за їхній труд і посвяту, вручив чек на 1,000 дол. від Фундації для дальшої плідної праці д-рові Євгенові Місилові. В дальшій програмі зустрічі, якою проводив проф. В. Стойко, д-р Євген Федоренко, який був делеґатом від Фундації УВУ на ювілейних святкуваннях 75-річчя Українського Вільного Університету в Празі разом з проф. Л. Рудницьким і проф. А. Кіпою, розповів про незабутні відзначення того ювілею в державному Карловому Празькому університеті з участю представників вищого шкільництва Чехії, Німеччини, України, Словаччини, Польщі, Італії, Америки і української амбасади в Чехії. На закінчення зустрічі, при смачній перекуcці, члени й Управа Фундації УВУ висловили гостям з України і Польщі та молодим дослідникам у Варшаві подяку та глибоке признання за їхню важливу працю — донести до совісти світу й майбутніх поколінь правду про наше історичне минуле і боротьбу українського народу за свою незалежність.

Оксана Луцька

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ПРОСЛАВЛЯЮТЬ „КОЗАЦЬКИЙ СПОРТ"

Відроджується в Україні козацька слава, традиція і козацький спорт. Не зважаючи на сотні років неволі під російською окупацією, в Україні є ще справжні козаки. Щоправда, далеко не всі вони мають вуса і оселедці та носять шаравари „по саме Чорне море". Козак — це стан душі! Це воїн, лицар, захисник. Саме так стверджували, відзначає „Спортивна Газета", учасники І-го Національного фестивалю бойових мистецтв „Козацька слава", що відбувся на початку листопада 1996 року в Києві.

Організували цей фестиваль Українська професійна ліга контактних єдиноборств, Державний комітет спорту і Громадська спілка „Українське Козацтво". Вперше в рамках цього заходу зібралися представники майже усіх різновидів двоборств, що існують в Україні. Вік учасників від шести до найстарших. З'їхалося усіх 800 борців з 20 міст України (75 дружин), серед яких було 500 дітей. Змагання проходили в Палаті Спорту в різних вікових групах за 102 перших місць. Програму фестивалю склали фінальні поєдинки, показові виступи представників провідних шкіл і напрямків бойових мистецтв та виступи творчих народних колективів.

Фестиваль вітали гетьман Українського Козацтва Володимир Мулява, перший віцепрем'єр-міністер України Василь Дурдинець, президент Української ліги контактних єдиноборств Анатолій Попович, народний артист України Анатолій Мокренко. Благословив дійство настоятель київського катедрального собору св. Володимира о. протоієрей Борис.

Лунали козацькі пісні у виконанні гурту „Козацькі забави", оперові арії відспівав соліст Національної опери Микола Шопша. Великих зусиль до втілення мистецької програми доклали режисер Національної опери Микола Третяк і Продукційний центер „12 поверх". Приміщення Палати Спорту було по береги заповнене учасниками і гостями фестивалю. Продовж цього фестивалю, як відзначають пресові звітодавці, царював справжній спортовий український лицарський дух.

Було й приємне відкриття. Ним став показовий виступ майстрів національного бойового стилю „спас", котрий є системою підготови козацьких розвідників-пластунів. Його представили хлопці з Запоріжжя під керівництвом Олександра Притули. „Козацька слава" не тільки відкрила спортові таланти і познайомила з гамою існуючих в Україні єдиноборств. Фестиваль у черговий раз довів творчу наснагу і небайдужість громадян України до доброї справи. Посунути самотужки брилу організаційних питань, що супроводжували імпрезу такого маштабу, навіть досвідченим батькам-засновникам, котрих згадано на початку тієї вістки, не було легко. Допомогли пересічні люди, хто чим зумів. Знайшли фонди і на нагороди, і на автобуси, якими гостей фестивалю та журналістів возили до етнографічного музею Пирогове під Києвом, де на них чекав під голим небом справжній козацький куліш... Отже амбітні наміри організаторів фестивалю перетворилися на нове всенародне свято.

Костянтин Макульський

МАЄМО НА СКЛАДІ НОВУ КНИЖКУ

LUBOMYR LUCIUK and BOHDAN S. KORDAN:

ANGLO-AMERICAN PERSPECTIVES ON THE UKRAINIAN QUESTION 1938-1951 A DOCUMENTARY COLLECTION

Published by The Limestone Press, Kingston, Ontario, — Vestal, New York 1987, printed in Canada by Brown and Martin Ltd., pages 242. Price $20.00.

The residents of New Jersey add 6% sales Tax.

Documents, which indicate the relationship between the Ukrainian independence movement and the leading powers of the Western alliance before, during and after the Second World War.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПАЧКИ В УКРАЇНУ
Від 55ц. за фунт
*Відбираємо пакунки з хати
DNIPRO CO.

CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA	NEWARK, NJ
565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave	698 Sanford Ave
Tel. 201-916-1543	Tel. 215-728-6040	Tel. 201-373-8783

ВОНИ БУДУТЬ ВАШІ!

Придбайте оголошення для „Свободи" або Українського Тижневика

Ваша винагорода базуватиметься на сумі за зібрані оголошення. Необмежені можливості для осіб, які є готові присвятити свій час і досвід.

За деталями просимо звертатися до:
Адміністрації „Свободи"
Відділ оголошень — Марії Шепарович
30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів.
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.

Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Ave., Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (718) 459-0111

АПТЕКА
MEDICAL PHARMACY
власність української фірми
ВИСИЛАЄМО ЛІКИ В УКРАЇНУ
ВИГОТОВЛЕНІ В УСІХ КРАЇНАХ СВІТУ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ
ЄДИНА ФІРМА, ЯКА МАЄ ПРАВО НА ПЕРЕСИЛКУ ЛІКІВ ВІД МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
340 College Str., Toronto, Ont. M5T 3A9
Tel.: (416) 922-4145 Fax (416) 922-9633

Іван Кедрин
У МЕЖАХ ЗАЦІКАВЛЕННЯ
ІСТОРІЯ, ПОЛІТИКА, ПРЕСА, СИЛЮЕТИ, РЕЦЕНЗІЇ
Стор. 542, ціна $20.00 з пересилкою.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує 6% стейтового податку.

UKRAINE-PAC
(201) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service
ПАЧКИ І ХАРЧІ ДО УКРАЇНИ
Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька і Тернопільська області.

KOSHERLAND	RAHWAY Travel	Steven MUSEY	EL INCA I.P.S.
Brooklyn, NY	Rahway, NJ	Millville, NJ	Union City, NJ
718 438-8922	908 381-8800	609 825-7665	201 974-2583

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

Пакунки на Україну
79c LB
79 с при пересилці з наліпками через UPS
За детальними довідками телефонуйте:
Tel: (201) 763-8778
ROXOLANA
300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040
10 долярів за доставу пакунка

МАГАЗИН ЄВРОПЕЙСКИХ ДЕЛІКАТЕСІВ
OPEN MON. - SAT. 8AM - 8PM. SUN. 10AM - 3PM
- fresh european bread from Brooklyn
- smoked fish and herring from Baltic
- red & black caviar, dairy product
- european style kielbasy and cheese
- grocery from Europe
- homemade european style delicatessen

76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK NJ, 08880
Tel.: (908) 805-9664
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
VATRA INTERNATIONAL
European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service
Офіційний представник фірми міст

✻ ПРАЦЯ ✻

$1,000's POSSIBLE READING BOOKS.
Part Time. At Home. Toll Free
(1) 800-898-9778
Ext. R-1871 for listings

✻ ПОСЛУГИ ✻

ЄВШАН
касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, та різні подарунки. Замовляйте каталог!
Тел.: 1-800-265-9858

Вже можна набути VIDEO-APON 1996.
П'ЯТА РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ
Ціна 30 дол.
APON RECORD Co.
P.O. Box 3082
L.I.C. N.Y. 11103
Tel.: (718) 721-5599

ГАРАНТУЄМО НАЙШВИДШУ І НАЙКРАЩУ ОБСЛУГУ
Доставляємо в: Україну, Білорусь, Молдову, Росію, Прибалтику
ДОЛЯРИ
Достава особисто в руки від 3 до 14 днів
Експрес-достава від 24 до 60 годин
ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ
Продукти високої якості закуплені в Західній Європі та Канаді
Достава від 1 до 4 тижнів
МІСТ MEEST
MEEST CORPORATION INC.
97 Six Point Rd., Toronto, ON, Canada M8Z 2X3
тел.: (416) 236-2032
факс: (416) 236-2110
дзвоніть безкоштовно
1-800-361-7345
ПАЧКИ
КОРАБЛЕМ Достава від 4 до 8 тижнів
ЛІТАКОМ Достава від 1 до 4 тижнів
Безкоштовно підбираємо пачки з хати за посередництвом UPS
КОМЕРЦІЙНІ ВАНТАЖІ всіх видів
висилаємо автомобілі в контейнерах
КУР'ЄРСЬКІ ПОСЛУГИ
документи, листи, подарунки
Достава особисто в руки від 3 до 14 днів
ВИГРАЙТЕ: автомобіль, електроніку, побутову техніку та інше
Кожне замовлення прийме участь у розіграниці, яка відбудеться 21 грудня 1996 року
ПРОПОНУЄМО:
- АВТОМОБІЛІ, ТРАКТОРИ ФАРМАРСЬКУ ТЕХНІКУ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР ПОБУТОВИХ ТОВАРІВ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ
- ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ

регіональні представники

Східна Америка	Центральна Америка	Західна Америка	Східна Канада	Західна Канада
MEEST-AMERICA	MEEST-KARPATY	MEEST-CALIFORNIA	MEEST-MONTREAL	MEEST-ALBERTA
817 Pensylvania Ave.	2236 West Chicago Ave.	5134 1/2 De Longpre Ave.	3242 Beaubien East	10834 97 St.
Linden, NJ 07036	Chicago, IL 60622	Los Angeles, CA 90027	Montreal, QUE H1Y 1H7	Edmonton, AB T5H 3M3
тел: (908) 925-5525	тел: (312) 489-9225	тел: (213) 661-0607	тел: (514) 593-4715	тел: (403) 424-1777
1-800-288-9949	1-800-KARPATY			1-800-518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

„СВОБОДА" —
НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — СЛУЖИТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ВЖЕ ПОНАД 100 РОКІВ

Пам'ятаймо про Україну!
СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
Безробіття досягло 33 відсотки
Б. КЛІНТОН ЗАТВЕРДИВ БЮДЖЕТ ПЕНТАҐОНУ
Данія ратифікувала угоду про співпрацю між Україною та Европейським союзом

Найкращий дарунок для бабусі чи дідуся мами чи батька

Дарунок, який триватиме повний рік та справлятиме приємність обдарованій особі, це УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
СВОБОДА

Річна передплата:
для членів $75.00
для не членів $100.00

Передплата виходить приблизно 30 або 40 центів за число
тел.: (201) 434-0237

Yes, send a gift subscription to (please check one): ____ SVOBODA ____THE UKRAINIAN WEEKLY

	SVOBODA		THE UKRAINIAN WEEKLY	
RATE	UNA MEMBER	NON-MEMBER	UNA MEMBER	NON-MEMBER
ANNUAL	75.00	100.00	40.00	60.00
SEMI-ANNUAL	40.00	60.00	25.00	35.00
QUARTERLY	22.00	33.00		

For: ____________________
Address: ____________________
From: ____________________
(All payments in US funds only)

SVOBODA and THE UKRAINIAN WEEKLY are published by THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555